

25/1/24

4200113 - LLB / Gen. Sem III 84UB
(60:40)

Paper / Subject Code: 66814 / Company Law

[Time: 2 Hours]

[60 Marks]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B. 1. All the questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

1. Answer the following in not more than two sentences (Any Six)

12 marks

- When does the government give licence to limited company to register without word "limited" as part of it's name?
- What is ultra vires borrowings?
- What is Compromise or arrangement?
- What is sick Company?
- Concept of 'Foreign Company' under Companies Act, 2013
- Difference between Doctrine of Indoor Management and Doctrine of Constructive Notice
- Define Promoter
- When is Nomination and Remuneration Committee Required?
- Quorum of Board Meetings
- Signatories of Financial Statements

2. Write short notes on (Any two)

12 marks

- Ratification of pre-incorporation contract.
- Distinguish between Oppression and Mismanagement
- Corporate Criminal Liability under the new Amended Company Act, 2013.
- Shelf Prospectus

3. Answer the following by giving reason (Any two)

12 marks

- Members of PQR Pvt Ltd. company wants to convert the company in to public company.
 - Can members do so?
 - What is the procedure?
- The Board of Directors of Sun Pharmaceuticals Co. Ltd passed a resolution in the meeting of Board of Directors regarding the external reconstruction of the Company.
 - Whether the Board of Directors have power to pass such resolution?
 - Define the nature of act committed by the Board of Directors and comment on its validity.
- ABC is a Private Limited Company whose paid up Capital is Rs. 60 Crores and deposits are Rs. 30 Crores.
 - Explain whether Internal Auditors are required
 - Whether rotation of Statutory Auditors will be applicable to ABC Pvt. Ltd. Co.

45905

Page 1 of 4

30A8C4D190ED81680B1640CF6366180F

d. Mr. Ram, Mr. Shyam, Mr. Madhav and Mr. Shri are friends were owning an Amusement Park together which they transferred to ABC Exciting Park Ltd. Co. and claimed exemptions from *ad valorem* duty on transfer of property to the Company.

(i) Can they claim exemption since transfer of property is in the company which belongs to them only

(ii) Explain the principle applicable to decide the matter.

4. Answer the following (Any two)

24 marks

a. Explain in detail Winding Up of a Company, Who are entitled to file Petition for the Winding up, state Grounds on which a company may be wound up by the Tribunal and explain appointment of official liquidator.

b. Explain Prospectus, Offer for Sale, Contents of Prospectus & different types of Liabilities for misstatements in prospectus.

c. Explain Appointment of Board of Directors, Rotation of Directors and their Duties of Directors

d. Explain different types of voting, different types of business transacted and resolutions passed in relation to shareholder's meetings

[Time: 2 Hours]

[60 Marks]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B. 1. All the questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

1. दोन वाक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही ६)

12 marks

- 'मर्यादित' हा शब्द मर्यादित कंपनी नावातून वगळण्यास सरकार परवानगी कधी देते?
- अधिकारा पब्लिकडील कर्ज घेणे म्हणजे काय?
- तडजोड किंवा व्यवस्था म्हणजे काय?
- आजारी कंपनी म्हणजे काय?
- कंपनी अधिनियम २०१३ प्रमाणे परदेशी कंपनी ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- अंतर्गत व्यवस्थापनेचे तत्व आणि रचनात्मक सूचना ह्यातील फरक सांगा.
- प्रवर्तकाची व्याख्या लिहा
- नामांकन आणि मानधन समितीची आवश्यकता कधी असते?
- संचालक बैठकची किमान गणसंख्या काय असते?
- वित्तीय विवरण पत्राचे स्वाक्षरी कर्ता कोण असतात?

2. टिपा लिहा (कोणतेही दोन)

12 marks

- पूर्व नोंदणी कारारांची मान्यता
- छळवणूक व गैरव्यवस्थापन ह्यातील फरक सांगा
- कंपनी अधिनियम २०१३ प्रमाणे कॉर्पोरेट फौजदारी दायित्व
- शेल्फ प्रोस्पेक्टस

3. कारणासहित उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

12 marks

- खाजगी लि. च्या सभासदाना ही कंपनी सार्वजनिक करावयाची आहे.
 - असे करण्याचा अधिकार कोणास असतो?
 - खाजगी कंपनी सार्वजनिक करण्याची प्रक्रिया काय आहे?
- सन फार्मासिटीकल्स कं. मर्यादित च्या संचालक मंडळाच्या सभेमध्ये कंपनीच्या बाह्य पुनर्रचनेचा ठराव पारित झाला.
 - संचालक मंडळास असा ठराव मान्य करणेचा अधिकार आहे का?
 - संचालक मंडळाने जे कृत्य केले आहे ते स्पष्ट करा व त्याची वैधता सांगा

c. ए बी सी खाजगी मर्यादित कं. चे भरणा झालेले भाग भांडवल ६० कोटी आणि ठेवी ३० कोटीच्या आहेत

(i) हया कार्यप्रणालीला अंतर्गत लेखपरीक्षकाची आवश्यकता आहे का ते स्पष्ट करा

(ii) वैधानिक लेखा परीक्षकाचे परिभ्रमण ए बी सी खाजगी मर्यादित कंपनीस लागू होईल का?

d. श्री. राम, श्री. शाम, श्री. माधव आणि श्री. श्री हे मित्र आहेत. ते एकत्र एका मनोरजन पार्क चे मालक होते. ते त्यांनी एक विद्यमान कंपनी ला हस्तान्तरित केले आणि कंपनीला मालमतेच्या हासतांतणावर यथामूल्य शुल्क वर सूट मिळवण्याचा दावा केला.

i मालमत्तेचे हस्तांतरण केवळ त्यांचा मालकीच्या कंपनीत असल्याने ते सूट मिळवू शकतात का?

ii या प्रकरणाचा निर्जय होण्यासाठी लागू असलेल्या मुद्द्यांचे स्पष्टीकरण द्या.

4. तपशीलाने उत्तरे लिहा (कोणतेही २)

24 marks

a. कंपनीचे समापन स्पष्ट करा, कंपनीचे समापन साठी याचिका दाखल करण्याचा अधिकार कोणाला आहे? कोणत्या कारणास्तव कंपनी न्यायाधिकरणाद्वारे बंद केली जाऊ शकते? अधिकृत लिक्विडेटरच्या नियुक्तीचे स्पष्टीकरण द्या.

b. माहितीपत्रक, विक्रीची प्रस्ताव, माहितीपत्रकाचे घटक व माहितीपत्रकात चुकीचे वाक्य दिल्यास असणारी जबाबदारी स्पष्ट करा

c. संचालकांची नियुक्ती, संचालकांचे परिभ्रमण आणि संचालकांची कर्तव्ये सविस्तर लिहा.

d. मतदानाचे प्रकार, व्यवसायातील होणारे विविध व्यवहार आणि पारित होणारे ठराव भाग भांडवलदारांच्या सभेच्या अनुषंगाने लिहा

8-02-2023

LLB Sem III

Paper / Subject Code: 66814 / Company Law

(2 Hours)

[Time: 60 Hours]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.

1. All the questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

1. Answer the following in not more than two sentences (Any Six)

- a. What is Certificate of Incorporation?
- b. When does a company can be Holding or Subsidiary of each other?
- c. What is Amalgamation?
- d. What is crystallization of charge?
- e. What are the objectives of FEMA Act, 1999?
- f. Different clauses of Memorandum of Association
- g. Define Prospectus
- h. When Stakeholders Relationship Committee is required?
- i. Any two items of Directors Responsibility Statement
- j. Any two services that cannot be provided by Auditors

2. Write short notes on (Any two)

- a. Difference between public and private company.
- b. Investigating powers of the Inspector under Companies Act, 2013
- c. Corporate Civil Liability under the new Amended Company Act, 2013.
- d. Dematerialisation of Securities is compulsory for public companies – comment

3. Answer the following by giving reason (Any two)

- a. Mr. Mahendra had incorporated one person company. Mr. Akash was named as nominee in the memorandum of the said one person company.
 - i. Mr. Mahendra wants to change the nominee. Can he do so?
 - ii. Can Mr. Mahendra appoint another company as nominee?
 - iii. State procedure to appoint nominee.
- b. The Managing Director of A&T Co. Ltd refused to retire in accordance with the articles of the Company and wrongfully continued the office. 'A' a shareholder brought a legal action against the Company?
 - i. Is the action maintainable?
 - ii. On what ground can 'A' seek relief?

11602

Page 1 of 4

788F0E4685A141A5095796D88D59CFD4

c. ABC is a Private Limited Company whose paid up Capital is Rs. 60 Crores and deposits are Rs. 30 Crores.

- i. Explain whether Internal Auditors are required ?
- ii. Whether rotation of Statutory Auditors will be applicable to ABC Pvt. Ltd. Co. ?

d. Mr. Ram, Mr. Shyam, Mr. Madhav and Mr. Shri are friends were owning an Amusement Park together which they transferred to ABC Exciting Park Ltd. Co. and claimed exemptions from *ad valorem* duty on transfer of property to the Company.

- i. Can they claim exemption since transfer of property is in the company which belongs to them only ?
- ii. Explain the principal applicable to decide the matter.

4. Answer the following (Any two)

- a. State advantages of formation of company over partnership firm.
- b. Explain the rule in Foss v. Harbottle along with exceptions.
- c. Memorandum and Articles of Association and Doctrines of Ultra Vires, Indoor Management & Constructive Notice
- d. Explain Managerial Personnel, explain overall maximum managerial remuneration and managerial remuneration in case of absence or inadequacy of profits

(२ तास)

[एकूण गुण : ६०]

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. खालील प्रश्नांची दोन वाक्ये उत्तरे लिहा (कोणतेही सहा)

- अ. निगमन प्रमाणपत्र म्हणजे काय?
- ब. एखादी कंपनी एकमेकांची होल्डिंग कंपनी किंवा उपकंपनी कधी असू शकते?
- क. एक्कीकरण म्हणजे काय ?
- ड. प्रभार स्फटिकीकरण करणे म्हणजे काय?
- इ. फे. मा कायदा १९९९ चे उद्देश काय आहे?
- फ. घटनापत्रक चे वेगवेगळे कलाम काय आहेत?
- ग. कंपनीचे माहितीपत्रक परिभाषित करा.
- ह. भागधारकांच्या 'संबंध समिती' ची केव्हा आवश्यक असते?
- ई. संचालकाच्या जबाबदारीच्या विधानातील कोणत्याही हि दोन तरतुदी सांगा.
- ज. कोणत्याही दोन सेवा ज्या लेखापरीक्षक द्वारे प्रदान केले जाऊ शकत नाही ते सांगा.

२. टिपा लिहा (कोणते हि दोन)

- अ. सार्वजनिक आणि खाजगी कंपनी मधील फरक सांगा
- ब. कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत निरीक्षकांचे तपासणी चे अधिकार स्पष्ट करा
- क. कंपनी कायदा २०१३ च्या नवीन तरतूदीनुसार कंपनीचे दिवाणी दायित्व स्पष्ट करा
- ड. सार्वजनिक कंपनीमध्ये प्रतिभूतीचे अभौतिकीकरण अनिवार्य आहे स्पष्ट करा.

३. खालीपैकी कोणते हि दोन प्रश्नांची कर्णासाहत उत्तरे लिहा

- अ. श्री महेंद्र यांनी एक व्यक्ती कंपनी स्थापना केली. त्या एक व्यक्ती कंपनी च्या घटनापत्रक मध्ये श्री. आकाश यांचे नाव नामनिर्देशित व्यक्ती म्हणून आहे.
- i. श्री महेंद्र यांना नामनिर्देशित व्यक्ती बदलायचे आहे. ते असे करू शकतात का?
- ii. नामनिर्देशित व्यक्तीची नियुक्ती करण्याची प्रक्रिया काय आहे?

ब. A&T मर्यादित कंपनी च्या व्यवस्थापकीय संचालकांनी कंपनीच्या लेखांनुसार निवृत्त होण्यास नकार दिला आणि चुकीच्या पद्धतीने कार्यालय चालू ठेवले. 'अ' भागधारकाने कंपनीवर कायदेशीर कारवाई केली?

- i) 'दावा' कार्यवाही करणे योग्य आहे का?
- ii) 'अ' कोणत्या आधारावर न्याय मिळवू शकतो?

क. ए बी सी हि एक खाजगी कंपनी आहे. याचे प्रदत्त भांडवल ६० कोटी अँड ठेवी ३० कोटी आहे.

- i) या कंपनी ला अंतरिम लेखापरीक्षक आवश्यक आहे का?
- ii) वैधानिक लेखापरीक्षकांचे क्रमावर्तन ए बी सी हि एक खाजगी कंपनी ला लागू होईल कि नाही ते सांगा.

ड. श्री. राम, श्री. शाम, श्री. माधव आणि श्री. श्री हे मित्र आहेत. ते एकत्र एका मनोरंजन पार्क चे मालक होते. ते त्यांनी एक विद्यमान कंपनी ला हस्तान्तरित केले आणि कंपनीला मालमतेच्या हासतांतणावर यथामूल्य शुल्क वर सूट मिळवण्याचा दावा केला.

- i) मालमतेचे हस्तांतरण केवळ त्यांचा मालकीच्या कंपनीत असल्याने ते सूट मिळवू शकतात का?
- ii) या प्रकरणाचा निर्जय होण्यासाठी लागू असलेल्या मुद्द्यांचे स्पष्टीकरण द्या.

४. खालीपैकी कोणते हि दोन प्रश्नांची पुत्तरे लिहा

अ. भागीदारी पेक्षा कंपनी स्थापनेचे फायदे लिहा

ब. फॉस वि. हार्वॉटलमधील नियम अपवादांसह स्पष्ट करा.

क. MOA आणि AOA सहित खालील नमूद विषयांबद्दल स्पष्टीकरण लिहा

- i) अल्ट्रा वायरस चा सिद्धांत
- ii) इनडोअर मॅनेजमेंट चा सिद्धांत
- iii) रचनात्मक सूचनांचा सिद्धांत

ड. व्यवस्थापक कर्मचारी म्हणजे काय? व्यवस्थापक कर्मचारी चा एकूण मोबदला आणि कंपनी फायद्यामध्ये नसताना काय परिसंथिती असू शकते ?

12105122

LLB Sem-III / BLS sem-VII

Company Laws

Q P Code: 90794

SET -1

MCQ

1. Articles of Association of a Company will have which of the following article?

- (a) Objects
- (b) Registered Office
- (c) Names of Shareholders
- (d) Transfer of Shares

कंपनीच्या असोसिएशनच्या लेखांमध्ये खालीलपैकी कोणता लेख असेल?

- (अ) उद्दिष्टे
- (ब) नोंदणीकृत कार्यालय
- (क) भागधारकांची नावे
- (ड) समभागचें हस्तांतरण

2. "Body Corporate" does not include which of the following?

- (a) Foreign Company
- (b) Companies under Companies Act, 2013
- (c) Co-operative society
- (d) Body corporate which the Central Government may, specify

"बॉडी कॉर्पोरेट" मध्ये खालीलपैकी कोणता समावेश नाही?

- (अ) विदेशी कंपनी
- (ब) कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत कंपन्या
- (क) सहकारी संस्था
- (ड) बॉडी कॉर्पोरेट जी केंद्र सरकार निर्दिष्ट करू शकते

3. Converting a public company into a private company requires a special resolution.

- (a) Passed by the members and with sanction of the central Government.
- (b) Passed by the members and approved by the Registrar of companies.
- (c) Passed by the members and approved by the company Law Tribunal.
- (d) Passed by the members and approved by the auditors.

सार्वजनिक कंपनीचे खाजगी कंपनीत रूपांतर करण्यासाठी विशेष ठराव आवश्यक आहे.

- (अ) सदस्यांनी आणि केंद्र सरकारच्या मंजूरीने पारित केलेले.
- (ब) सदस्यांनी पास केलेले आणि कंपनीच्या निबंधकाने मंजूर केलेले.
- (क) सदस्यांनी पास केलेले आणि कंपनी कायदा न्यायाधिकरणाने मंजूर केलेले.
- (ड) सदस्यांनी पास केलेले आणि लेखापरीक्षकांनी मंजूर केलेले.

4. "Company limited by guarantee" means a company having the liability of its members limited by:

- (a) Memorandum
- (b) Articles
- (c) Prospectus
- (d) Offer Document

"प्रत्यभूती मर्यादित कंपनी" म्हणजे तिच्या सदस्यांचे दायित्व मर्यादित असलेली कंपनी:

- (अ) मसुदा
- (ब) लेख
- (क) माहितीपत्र
- (ड) प्रस्ताव पत्र

5. "Company Liquidator" is a person appointed by:

- (a) Central Government
- (b) Tribunal
- (c) Registrar of Companies
- (d) Ministry of Corporate Affairs

"कंपनी लिक्विडेटर" ही _____ द्वारे नियुक्त केलेली व्यक्ती आहे:

- (अ) केंद्र सरकार
- (ब) न्यायाधिकरण
- (क) कंपनीचे निबंधक
- (ड) कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालय

6. "Debenture" does not include

- (a) debenture stock
- (b) bonds
- (c) any debt instrument
- (d) Infrastructure Preference Shares

"रुणपत्र" मध्ये _____ चा समाविष्ट नसतो

- (अ) रुणपत्र साठा
- (ब) कर्ज रोख
- (क) कोणतेही कर्ज साधन
- (ड) पायाभूत सुविधा प्राधान्य समभाग

7. The company's nationality is decided by which of the following?

- (a) Shareholders
- (b) Registered office
- (c) Place at books of accounts are kept
- (d) Place of its incorporation

कंपनीचे राष्ट्रीयत्व खालीलपैकी कोणत्या तथ्यावरून ठरवले जाते?

- (अ) भागधारक
- (ब) नोंदणीकृत कार्यालय
- (क) जेथे हिशोबाच्या वही ठेवली जाते
- (ड) कंपनीच्या स्थापनेचा स्थान

8. "Financial statement" in relation to a company, does not include—

- (a) A balance sheet
- (b) A profit and loss account
- (c) Trial Balance
- (d) Cash flow statement

कंपनीच्या संबंधातील "आर्थिक विवरण", यात समाविष्ट नाही-

- (अ) ताळेबंद
- (ब) एक नफा आणि तोटा खाते
- (क) चाचणी शिल्लक
- (ड) रोख प्रवाह विवरण

Q P Code:

9. The remuneration payable to a whole time director of the company should not exceed_____.

- (a) 5% of the net profits.
- (b) 6 % of the net profits.
- (c) 7 % of the net profits.
- (d) 10% of the net profits.

कंपनीच्या पूर्णवेळ संचालकांना देय असलेले मानधन _____ जास्त नसावे.

- (अ) निव्वळ नफ्याच्या ५%
- (ब) निव्वळ नफ्याच्या ६%.
- (क) निव्वळ नफ्याच्या ७ %.
- (ड) निव्वळ नफ्याच्या १०%.

10. "Key managerial personnel" does not mean_____

- (a)The Chief Executive Officer
- (b) Assistant company secretary;
- (c) The whole-time director
- (d)The Chief Financial Officer

मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी" याचा अर्थ _____असा नाही

- (अ) मुख्य कार्यकारी अधिकारी
- (ब) सहायक कंपनी सचिव;
- (क) पूर्णवेळ संचालक
- (ड) मुख्य आर्थिक अधिकारी

Q P Code:

11. Under the Companies Act, 2013 which one of the following powers can be exercised by the Board of Directors?

- (A) Power to sell the company's undertakings.
- (B) Power to make call.
- (C) Power to borrow money in excess of the paid-up capital.
- (D) Power to reappoint an auditor.

कंपनी कायद्यांतर्गत, संचालक मंडळाकडून खालीलपैकी कोणता अधिकार वापरला जाऊ शकतो?

- (अ) कंपनीचे उपक्रम विकण्याची शक्ती.
- (ब) कॉल करण्याची शक्ती.
- (ड) भरलेल्या भांडवलापेक्षा जास्त पैसे कर्ज घेण्याची शक्ती.
- (ड) ऑडिटरची पुनर्नियुक्ती करण्याचा अधिकार.

12. "One Person Company" has _____.

- (a) only one person as a member
- (b) two person as a member
- (c) three person as a member
- (d) five person as a member

"एक व्यक्ती कंपनी" मध्ये _____ आहे.

- (ड) सदस्य म्हणून फक्त एक व्यक्ती
- (ब) सदस्य म्हणून दोन व्यक्ती
- (क) सदस्य म्हणून तीन व्यक्ती
- (ड) सदस्य म्हणून पाच व्यक्ती

Q P Code:

13. Which of the following is correct regarding Kondoli Tea Co. Ltd. Case?

- (a) It recognised the principle of separate legal entity
- (b) It is related to Doctrine of Ultra Virus
- (c) It is related to Doctrine of Indoor Management
- (d) It is related to Doctrine of Constructive Notice

कोंडोली टी मर्यादित कंपनी प्रकरणाबाबत खालीलपैकी कोणते योग्य आहे?

- (अ) याने स्वतंत्र कायदेशीर अस्तित्वाचे तत्त्व ओळखले
- (ब) ते अल्ट्रा व्हायरसच्या सिद्धांताशी संबंधित आहे
- (क) हे इनडोअर मॅनेजमेंटच्या सिद्धांताशी संबंधित आहे
- (ड) हे विधायक सूचनेच्या सिद्धांताशी संबंधित आहे

14. The gap between two Annual General Meetings should not be more than _____

- (a) 12 months
- (b) 15 months
- (c) 18 months
- (d) 20 months

दोन वार्षिक सर्वसाधारण सभामधील अंतर _____ पेक्षा जास्त नसावे.

- (अ) १२ महिने
- (ब) १५ महिने
- (क) १८ महिने
- (ड) २० महिने

15. The Doctrine of ultra vires

- (a) Deals with Articles of Association of the company
- (b) Is there to protect the shareholders and creditors of the company
- (c) Is related to protecting the Board of Directors & Management
- (d) Deals with company must take care of internal affairs

अल्ट्रा वायर्स चे सिद्धांत _____ शी संबंधित आहे

- (अ) कंपनीच्या लेखशी संबंधित आहे
- (ब) कंपनीचे भागधारक आणि कर्जदारांचे संरक्षण करण्यासाठी आहे
- (क) संचालक मंडळ आणि व्यवस्थापनाचे संरक्षण करण्याशी संबंधित आहे
- (ड) कंपनीशी व्यवहार करताना अंतर्गत बाबींची काळजी घेणे आवश्यक आहे

16. First Board meeting must be held within ____ days of incorporation

- (a) 30
- (b) 45
- (c) 60
- (d) 120

प्रथम मंडळाची बैठक कंपनी स्थापनेच्या _____ दिवसांच्या आत आयोजित करणे आवश्यक आहे

- (अ) ३०
- (ब) ४५
- (क) ६०
- (ड) १२०

Q P Code:

17. The cooling period required in case of appointment of Statutory Auditors is _____.

- (a) 1 year
- (b) 3 years
- (c) 5 years
- (d) 10 years

वैधानिक लेखा परीक्षकांच्या नियुक्तीच्या बाबतीत थंड कालावधी आवश्यक आहे

- (अ) १ वर्ष
- (ब) ३वर्षे
- (क) ५ वर्षे
- (ड) १० वर्षे

18. When a public company has issued prospectus without receiving the minimum subscription it is called _____

- (a) Splitting of allotment
- (b) Return of allotment
- (c) Renunciation of allotment
- (d) Irregular allotment

जेव्हा सार्वजनिक कंपनीने किमान वर्गणी न घेता प्रॉस्पेक्टस जारी केला असेल तेव्हा त्याला

_____ म्हणतात

- (अ) वाटपाचे विभाजन
- (ब) वाटपाचा परतावा
- (क) वाटपाचा त्याग
- (ड) अनियमित वाटप

19. Foss v. Harbottle deals with_____.

- (a) Oppression and Mismanagement
- (b) Majority rule
- (c) Minority rule
- (d) Deadlock in management

फॉस वि. हारबॉटल _____ शी संबंधित आहे

अ) दडपशाही आणि गैरव्यवस्थापन

ब) बहुसंख्य नियम

क) अल्पसंख्याक शासन

ड) व्यवस्थापनातील गतिरोध

20. A voluntary winding up means winding up by_____.

- (a) Members or Creditors.
- (b) Members or Contributors.
- (c) Contributories or Creditors.
- (d) Shareholders or Tribunal.

स्वइच्छा समाप्तीकरण म्हणजे _____द्वारे समाप्तीकरण

(अ) सदस्य किंवा कर्जदार.

(ब) सदस्य किंवा योगदानकर्ते.

(क) योगदानकर्ते किंवा कर्जदार.

(ड) भागधारक किंवा न्यायाधिकरण.

Subjective Questions

1. What are the characteristics of Corporate Personality?
कॉर्पोरेट व्यक्तिमत्वाची वैशिष्ट्ये काय आहेत?
2. Write a note on Promoters under Companies Act.
कंपनी कायद्यांतर्गत प्रवर्तकांवर एक टीप लिहा.
3. Write a note on majority rule and its exceptions.
बहुसंख्य नियम आणि त्याचे अपवाद यावर एक टीप लिहा.
4. What is forfeiture of shares?
समभाग जप्त करणे म्हणजे काय?
5. What is one Person Company?
एक व्यक्ती कंपनी म्हणजे काय?
6. What is a Public Company?
सार्वजनिक कंपनी म्हणजे काय?
7. What is Constructive Notice?
विधायक सूचना म्हणजे काय?
8. Define Articles of Association.
संघटना लेख परिभाषित करा.
9. What is a Duplicate share Certificate?
डुप्लिकेट समभाग प्रमाणपत्र म्हणजे काय?
10. Explain the term 'Liability Clause' mentioned under the memorandum of Association of a Company.
कंपनीच्या संघटनेचा मसुदा अंतर्गत नमूद केलेल्या 'दायित्व खंड' या शब्दाचे स्पष्टीकरण करा.

25/11/22

3200211-7 U4 BLS/LLB Sem VII (old)

Q.P: 11603 LLB-III

10:30 to 1:30pm

Paper / Subject Code: 66904 / Company Law

(2 Hours)

[Time: 60 Hours]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.

1. All the questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

1. Answer the following in not more than two sentences (Any Six)

- a. What are the conditions to be fulfilled by the company having share capital, before it commences its business ?
- b. What is nationality of company?
- c. Who can file Winding up Petition?
- d. Who are considered as Minority Shareholders?
- e. Difference between Memorandum and Articles of Association
- f. What is Offer for sale?
- g. Who are Key Managerial Personnel ?
- h. When Audit Committee is required?
- i. Define Financial Statement.
- j. When CSR Committee is required ?

2. Write short notes on (Any two)

- a. Government Companies
- b. Types of Charges
- c. Explain the Concept of 'Regulation of Foreign Companies doing Business in India' under Company Act, 2013.
- d. Buy Back Shares

3. Answer the following by giving reason (Any two)

- a. Mr. A and Mr. B wants to incorporate private limited company. Advice them on following terms
 - i. Number of subscribers for incorporation
 - ii. Documents required for registration
 - iii. Minimum capital required for the same.

b. The Board of Directors called out an Extra- Ordinary General Meeting of Zenith Industries Ltd and passed an ordinary resolution for Voluntary Winding up.

11603

Page 1 of 4

00F72FA1FD894CEB50E309551C378557

25/11/22

Q.P: 11603

Paper / Subject Code: 66904 / Company Law

- i. What is Resolution? What kind of resolution is necessary for the Voluntary winding up of the Company?
 - ii. Whether the resolution passed by the abovementioned Company is valid, if not, why?
- c. The Directors of Sheetai Industries Ltd issued new shares, and as per articles, firstly it offered the shares to the existing shareholders but only to majority shareholders in a disproportionate manner. The minority Shareholders are aggrieved by this decision, suggest them the appropriate remedy.
- i. Whether the rights of the minority shareholders are breached?
 - ii. What is the remedy available to them?
- d. Mr. Ram, Mr. Shyam, Mr. Madhav and Mr. Shri are friends were owning an Amusement Park together which they transferred to ABC Exciting Park Ltd. Co. and claimed exemptions from *ad valorem* duty on transfer of property to the Company.
- (i) Can they claim exemption since transfer of property is in the company which belongs to them only?
 - (ii) Explain the principle applicable to decide the matter.

4. Answer the following (Any two)

- a. Explain the concept of 'Lifting of Corporate Veil' with reference to case laws.
- b. What is Debenture? What are the different types of Debentures? Define Charge and its types and crystallisation of charge?
- c. Explain different types of Meetings of Shareholders and Board of Directors.
- d. Explain - Appointment of Auditors, Removal of Auditors and Matters stated in Auditors Report

(२ तास)

[एकूण गुण : ६०]

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. खालील प्रश्नांची दोन वाक्यात उत्तरे लिहा

- अ. भाग भांडवल असलेल्या कंपनीने तिचा व्यवसाय सुरू करण्यापूर्वी कोणत्या अटी पूर्ण केल्या पाहिजेत?
- ब. कंपनीचे राष्ट्रीयत्व काय असते ?
- क. कंपनी बंद करण्यासाठी याचिका कोण दाखल करू शकतो?
- ड. अप्लासंख्यक भागधारक म्हणून कोणाला म्हणू शकतो?
- इ. कंपनीचा मसुदा अन कंपनीची नीमामावली मध्ये अंतर सांगा (मेमोरँडम आणि आर्टिकल्स)
- फ. विलरीसाठी प्रस्ताव म्हणजे काय आहे ?
- ग. कंपनीचे प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्ती कोण कोण असतात ?
- ह. लेखापरीक्षा समितीची आवश्यकता केव्हा असते?
- ई. आर्थिक विवरण पत्र परिभाषित करा
- ज. कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी समिती ची आवश्यकता केव्हा असते?

२. टिपा लिहा

- अ. सरकारी कंपनी
- ब. शुल्क/ प्रभार चे प्रकार
- क. कंपनी कायदांतर्गत भारतात व्यवसाय करणाऱ्या परदेशी कंपन्यांचे नियमन स्पष्ट करा
- ड. समभागांची परत खरेदी

३. खालील पैकी कोणत्या हि दोन प्रश्नांची कारण साहत उत्तर लिहा

- अ. श्री. अ आणि श्री. ब यांना एक मर्यादित खाजगी कंपनी स्थापित करायची आहे , त्यांना पुढील विषयांवर सल्ला द्या:
निगमनासाठी आवश्यक सदस्यांची संख्या
नोंदणीसाठी आवश्यक कागदपत्रे
आवश्यक किमान भांडवल

ब. झेनिथ उद्योग मर्यादित कमानी च्या संचालक मंडळणे एक अतिरिक्त-सामान्य सभा बोलावली आणि ऐच्छिक समापन साठी एक सामान्य ठराव पारित केला.

- ठराव म्हणजे काय? कंपनीच्या ऐच्छिक संपुष्टात येण्यासाठी कोणत्या प्रकारचे ठराव आवश्यक आहेत
- वर नमूद केलेल्या कंपनीने मंजूर केलेला ठराव वैध आहे का? नसेल तर का नाही?

क. शीताई उद्योग मर्यादित कंपनीच्या संचालकांनी नवीन समभाग जारी केले आणि लेखांनुसार, प्रथमतः त्यांनी विद्यमान भागधारकांना समभाग ऑफर केले परंतु केवळ बहुसंख्य भागधारकांना विषम पद्धतीने. या निर्णयामुळे अल्पसंख्याक भागधारक नाराज झाले आहेत, त्यांना योग्य तो उपाय सुचवा.

i अल्पसंख्याक भागधारकांच्या हक्कांचे उल्लंघन होत आहे का?

ii त्यांच्यासाठी कोणता उपाय उपलब्ध आहे?

ड. श्री. राम, श्री. शाम, श्री. माधव आणि श्री. श्री हे मित्र आहेत. ते एकत्र एका मनोरंजन पार्क चे मालक होते. ते त्यांनी एक विद्यमान कंपनी ला हस्तान्तरित केले आणि कंपनीला मालमतेच्या हासतांतणावर यथामूल्य शुल्क वर सूट मिळवण्याचा दावा केला.

i मालमतेचे हस्तांतरण केवळ त्यांचा मालकीच्या कंपनीत असल्याने ते सूट मिळवू शकतात का?

ii या प्रकरणाचा निर्णय होण्यासाठी लागू असलेल्या मुद्दांचे स्पष्टीकरण द्या.

४. खालील पैकी कोणत्या हि दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा

अ. संबंधित न्यायनिर्णयच्या सहाय्याने कॉर्पोरेट वरील पडदा उचलण्याचा सिद्धांत स्पष्ट करा

ब. ऋणपत्र / कर्जरोख म्हणजे काय? ऋणपत्र/कर्जरोख चे विविध प्रकार कोणते आहेत? प्रभार व त्याचे प्रकार आणि प्रभाराचे स्फटीकरण केव्हा होतो - तपशीलाने लिहा

क. भागधारक आणि संचालक मंडळाच्या विविध प्रकारच्या बैठक स्पष्ट करा

ड. खालील विषयांबद्दल स्पष्टीकरण द्या

लेखापरीक्षकांची नियुक्ती व त्यांचे निवृत्ती

लेखापरीक्षकांची अहवालात नमूद केलेल्या तरतुदी

20/12/2019

Paper / Subject Code: 66804 / Company Law

LLB sem - III
BLS sem - VII

[Time: 3 Hours]

[Marks :100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All the questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.

1. Answer in not more than two sentences.

- What is Investor Education and Protection Fund?
- What is 'blank transfer'?
- What is debenture?
- Define 'Person resident in India' under FEMA 1999?
- What is 'Red - herring' Prospectus?
- Can a minor become a member of Company?
- Define 'Foreign Exchange' under FEMA 1999?
- Who is 'Proxy'?
- What is 'One Person Company'?
- What is Amalgamation of company?

20

2. Write short notes on any four :

- Authorised Person
- Rule of Constructive Notice
- Kinds of Meeting
- Calls on shares
- Auditor
- Inspection and Inquiry.

20

3. Solve any two :

- A public Company declares dividend to its shareholders at an AGM.
 - What is the procedure to be followed by the company for payment and distribution of dividend?
 - What is Interim Dividend? Can the declared interim dividend be withdrawn?
- By passing an ordinary resolution a company removed one of its directors before the expiry of his term.
 - Is such a removal valid?
 - What are the pre requisites for such a resolution?
- A meeting of Board of Directors could not be held for want of Quorum.
 - What shall be the subsequent procedure?
 - What shall constitute quorum for meeting of Board?

12

4. Answer any four in detail.

- What is the importance of Prospectus and What are the remedies available for misrepresentation in Prospectus?
- Explain appointment, power and duties of a Director?
- Explain the rule in Foss V Harbottle with exceptions?
- An important step in the formation of company is to prepare a document called the Memorandum of Association. Discuss in detail.
- Explain the various provisions under Companies Act, 2013 regarding transferability of shares of public and private company?
- Explain the process of winding up of companies under the Companies Act, 2013?

48

77235

वेळ: ३ तास

गुण: १००

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडवा.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) 'गुंतवणुक शिक्षण आणि संरक्षण निधी' म्हणजे काय?
ब) 'कोरे हस्तांतरण' म्हणजे काय?
क) 'कर्जरोखे' म्हणजे काय?
ड) फेमा (FEMA) नुसार 'भारतीय व्यक्ती' म्हणजे काय?
ई) रेड-हेरींग उद्देशपत्रक म्हणजे काय?
फ) अज्ञान व्यक्ती कंपनीची सभासद होवू शकते का?
ग) फेमा १९९९ नुसार परकीय चलनाची व्याख्या लिहा.
ह) 'प्रतिपत्रधारक' (Proxy) कोण असतो?
इ) 'एक व्यक्ती कंपनी' म्हणजे काय?
ज) 'कंपनीचे एकत्रीकरण' (Amalgamation) म्हणजे काय?

२०

२. कोणत्याही चार टीपा लिहा.

- अ) अधिकृत व्यक्ती
ब) विधायक सुचनेचा नियम
क) सभेचे प्रकार
ड) समभागांवरील मागणी (Calls on shares)
इ) लेखा परीक्षक
फ) निरीक्षण आणि चौकशी

२०

३. कोणतेही दोन सोडवा.

- अ) एका सार्वजनिक कंपनीने वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये भागधारकांसाठी लाभांश घोषित केला आहे.
१. अशा प्रकारचा लाभांश वाटप करण्यासाठी कंपनीने कोणती प्रक्रीया पूर्ण केली पाहिजे?
२. 'अंतरीत लाभांश' म्हणजे काय? घोषित केलेला अंतरीत लाभांश रद्द करता येतो का?
ब) एका कंपनीने सर्वसाधारण ठराव संमत करून एका संचालकाला त्याचा कार्यकाळ पूर्ण होण्याआधीच काढून टाकले.
१. अशा प्रकारे काढून टाकणे वैध आहे का?
२. अशा प्रकारचा ठराव संमत करण्यासाठी पूर्व आवश्यकता काय असते?

१२

क) गणपूर्तीच्या अभावी संचालक मंडळाची सभा होवू शकत नाही.

१. त्यासाठी पुढील आवश्यक प्रक्रीया काय आहे?

२. संचालक मंडळाच्या सभेसाठी आवश्यक गणपूर्ती काय असते?

४.

कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

अ) उद्देशपत्रकाचे महत्त्व काय आहे व उद्देशपत्रकातील चुकीच्या विधानासाठी काय उपाय आहेत?

ब) संचालकाची नियुक्ती, अधिकार आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा.

क) Foss V Harbottle या दाव्यातील नियम आणि अपवाद स्पष्ट करा.

ड) 'कंपनी स्थापनेच्या प्रक्रियेतील घटनात्मक नियमावली तयार करणे ही महत्त्वाची पायरी आहे' स्पष्ट करा.

इ) कंपनी कायदा २०१३ नुसार सार्वजनिक आणि खाजगी कंपनीतील समभागांच्या हस्तांतराणासाठीच्या विविध तरतुदी स्पष्ट करा.

फ) कंपनी कायदा, २०१३ कंपनी समापणाची (winding up) प्रक्रीया स्पष्ट करा.

४८

10/11/19

LLB Sem - III
BLS Sem - VII

[Time: 3 hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper

N.B: Figures to the right indicate full marks

Q1 Answer in one/two sentences.

- (a) What is "Dividend"?
- (b) What is a "Government company"?
- (c) Define "Authorised person"?
- (d) What is "One person company"?
- (e) What shall be the Quorum of meetings of board?
- (f) What is Current Account transaction?
- (g) What is Shelf Prospectus?
- (h) Who is a Promoter?
- (i) Write two differences between Company and Partnership?
- (j) Who can be appointed as an Auditor?

Q2 Write short notes on any four.

- a) Registration of company
- b) Inspection and Inquiry
- c) Transfer and Transmission of shares
- d) Memorandum of Association
- e) Extra Ordinary General meeting
- f) Theory of Corporate Personality

Q3 Answer any two of the following.

- (a) The directors of a company issued a prospectus stating some false representations. Relying on this statement "A" invested money. Company suffered loss and become insolvent.
 - i. What is the remedy available to 'A'?
 - ii. What is the liability of the company and its directors?
- (b) X and Y the promoters of a company entered into a contract with M/s AB Brothers for purchase of goods on behalf of the company to be formed.
 - i. What is Pre incorporation contract?
 - ii. What is the liability of promoters?

59399

1011119

MB 20m - III
BR 20m - VII

- (c) A company wants to change its Registered office.
 - i. What is the Procedure?
 - ii. What is the penalty for not complying with the provisions of Companies Act?

Q4 Answer any four in detail.

- (a) Who is an Official liquidator and what are his powers and duties?
- (b) Explain the rule in Foss Vs Harbottle with exceptions?
- (c) Explain the circumstances in which a company may be wound up by Tribunal and its powers?
- (d) Define Debentures and what is fixed charge and floating charge?
- (e) Explain the legal position and duties of director of company?
- (f) What are the civil, criminal and tortious remedies against companies?

[वेळ : ३ तास]

[एकूण गुण: ३०]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १

एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

- अ लाभांश (Dividend) म्हणजे काय?
ब 'गव्हर्नमेंट कंपनी' म्हणजे?
क 'अधिकृत व्यक्ती' कोण असते ?
ड 'वन पर्सन कंपनी' म्हणजे काय?
इ गणपूर्ती म्हणजे काय?
फ 'करंट अकाउंट ट्रान्सॅक्शन' म्हणजे काय?
ग शेल्फ प्रॉस्पेक्टस म्हणजे काय? Sec 31
ह 'प्रवर्तक' कोण असतो ?
य कंपनी आणि भागेदारी यातील कोणतेही दोन फरक लिहा ?
ज ऑडीटर ची नियुक्ती कशी होते?

प्रश्न २

कोणत्याही चार टीपा लिहा.

- अ कंपनी संस्थापनेची नोंदणी (Registration of Company)
ब निरीक्षण आणि चौकशी
क समभागांचे हस्तांतरण आणि प्रेषण
ड संस्थापन अभिलेख विमोरन्डम ऑफ असोसिएशन
इ असधारण सभा
फ कंपनी व्यक्तित्वाचा सिद्धांत (Corporate Personality)

प्रश्न ३

खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा.

- अ एका कंपनीच्या संचालकांनी चुकीच्या विधाना सहीत उद्देशपत्रक जाहीर केले, त्यावर विश्वास ठेवून अग्ने गुंतवणूक केली. कंपनी कर्जबाजारी झाली.
i. 'अ' साठी काय उपाय उपलब्ध आहेत?
ii. कंपनी आणि कंपनीच्या संचालकाची जबाबदारी काय आहे ?
ब X आणि Y या प्रवर्तकांनी एका स्थापन होणाऱ्या कंपनी साठी M/s A .B . Brother सोबत करार केलेला आहे.
i. पूर्व निगमनात्मक करार म्हणजे काय ?
ii. प्रवर्तकांची जबाबदारी काय आहे ?
क एका कंपनीला त्यांचे नोंदणीकृत कार्यालय [Regd.office] बदलायचे आहे.
i. यासाठी कार्यप्रणाली काय आहे ?
ii. यासाठी कंपनी अधिनियमाची कार्यप्रणाली अंमलात आणली नाही तर काय शिक्षा असते?

59399

प्रश्न ४

कोणतेही चार उत्तरे लिहा.

- अ ऑफिशियल लिक्वीडेटर (Official Liquidator) कोण असतो आणि त्याचे कर्तव्य आणि अधिकार काय असतात?
- ब Foss Vs. Harbottle या केसमधील नियम आणि अपवाद स्पष्ट करा.
- क कोणत्या परिस्थिती मध्ये कंपनीचे समापण केले जाते? कंपनी लवादाचे (Tribunal) अधिकार स्पष्ट करा.
- ड कर्जरोखे म्हणजे काय ? निश्चित प्रभार आणि तरता प्रभार म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
- इ कंपनीच्या संचालकाचे कायदेशीर स्थान आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा.
- फ कंपनीच्या विरूद्ध उपलब्ध असलेल्या दिवाणी फौजदारी आणि अपकृतीविषयक उपाय काय आहेत?

10/1/19

10/1/01

Please check whether you have got the right question paper.

1. Answer in not more than two sentences :

- a) What is 'Red-herring' prospectus?
- b) Who is promoter?
- c) What do you mean by cumulative shares?
- d) What is fixed and floating charge?
- e) Define debenture?
- f) Who is proxy?
- g) Point out any two distinctions between a company and a partnership?
- h) What is 'Joint venture'?
- i) Who is authorized person under FEMA 1999?
- j) What is 'Export' under Foreign Exchange Management Act (FEMA) 1999?

20

2. Write short notes on any four of the following:-

- a) Doctrine of constructive notice.
- b) Forfeiture of shares.
- c) Quorum.
- d) Distinguish between Private and Public Company.
- e) Equity shares.
- f) Capital Account Transaction.

20

3. Answer any two of the following:-

- a) There is a not a provision in memorandum of Articles of Association of 'Prabhavati Manufacturing Co.' regarding preference shares. Whether it will participating or non-participating.
 - i) What is Participating Preference Shares.
 - ii) Whether preference shares should be presumed as participating or non participating?
- b) In the meeting of 'Vithai' Co. Ltd. proper quorum was present at the beginning. However few members left at the mid of the meeting when it proceeds to business.
 - i) Does the departure of members invalidate the meeting?
 - ii) What is Quorum? What should be quorum for the meeting of Public and Private Company, if Articles of Association has no provision?

12

- c) 'Trisha' Trading company is a Private company and shares of the company are divided between two members who have become irreconcilable. As a result the business no longer be effectively carried on. Both members continuous to quarrel and refuses to meet in matter of business and there is no hope of reconciliation.
 - i) Can Court order winding up of such company? Is it mandatory on court to order winding up?
 - ii) On what grounds court can order winding up of companies under Companies Act, 2013?

4. Answer any four of the following :-

- a) Explain the Doctrine of Indoor Management alongwith exceptions, if any
- b) Discuss the Doctrine of 'Ultra Vires' with special reference to Ashbury Railway Carriage and Iron Co. Ltd. Vs Riche.
- c) Explain the Legal Position of a Director.
- d) What is winding up a company? What are the grounds U/sec. 271 of Companies Act 2013 by which Tribunal may order winding up of a Company?
- e) What is Prospectus? What are the remedies available for mis-statement in the prospectus?
- f) What is Forfeiture of Shares? Explain the rules relating to valid forfeiture.

Company Law

9/7/18

Q.P. Code : 37750

३

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण १००)

१. दोन वाक्यापर्यंत उत्तरे लिहा :-

- रेड हेरींग उद्देश पत्रक म्हणजे काय?
- प्रवर्तक कोण असतो?
- संचयीभाग (cumulative shares) म्हणजे काय?
- निश्चित आणि तरता प्रभार म्हणजे काय?
- कर्जरोख्याची व्याख्या लिहा?
- प्रतिपत्रधारक कोण असतो?
- कंपनी आणि भागीदारी यातील कोणतेही दोन फरक लिहा?
- सह प्रकल्प म्हणजे काय?
- फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'अधिकृत व्यक्ति' कोण असतो?
- फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'निर्यात' म्हणजे काय?

२. कोणत्याही चार टीपा लिहा :-

- विधायक सूचनेचा सिद्धांत
- भागांची जमी
- गणपुर्ती (कोरम)
- खाजगी आणि सार्वजनिक कंपनीमधील फरक
- साधारण भाग
- धनक खाते व्यवहार

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा

- अ) प्रभावती मॅन्युफॅक्चरिंग कंपनीची घटनात्मक नियमावलीमध्ये अधिमान भाग याबाबत कोणतीही तरतूद नव्हती की ते सहभागी आहेत किंवा असहभागी.
 - सहभागी अधिमान भाग म्हणजे काय?
 - वरील परिस्थितीमध्ये अधिमान भाग सहभागी आहेत किंवा नाही याबाबत काय ग्राह्य धरले जाईल?
- ब) 'विटाय' कंपनी मर्यादित या कंपनीच्या सभेमध्ये सुरुवातीला गणसंख्या हजार होती. काही सभासद सभेच्या मधील कालावधीत सभा सोडून निघून गेले. जेव्हा कंपनीच्या व्यवसायाबाबत प्रक्रिया चालू होती.
 - सदर सभासद निघून जाण्याने सभा बेकायदेशीर होऊ शकते का?
 - गणसंख्या म्हणजे काय? जर नियमावली अंकांमध्ये गणसंख्येबाबत कलम नसेल तर सार्वजनिक आणि खाजगी कंपनीचे सभेसाठी गणसंख्या किती असते.

Turn Over

C873D516A78F17AE8E04CD5C2A390008

81/5/12

Q.P. Code : 37750

Q.P. Code : 37750

४

5/7/12

क) 'त्रिशा' ट्रेडिंग कंपनी हि एक खाजगी कंपनी आहे आणि सदर कंपनीतील भाग हे दोन सभासदामध्ये वाटप करण्यात आले आहेत. ते दोन सभासद एकमेकांत साहय्य करत नव्हते. व्यवसायामध्ये कामय दोघामध्ये वाट आणि टंटा निर्माण होत असे त्यामुळे दोघांना व्यवसाय एकत्र करणे अशक्य होते.

१) सदर कंपनीचे समापन करणेबाबत न्यायालय आदेश देऊ शकते का? सदर समापन हे न्यायालयावर बंधनकारक आहे का?

२) कोणत्या मुद्दयावर न्यायालय हे कंपनी कायदा २०१३ अंतर्गत समापन करण्याचे आदेश देऊ शकते का?

४. काणतेही चार उत्तरे लिहा :-

अ) 'अंतर्गत व्यवस्थापनेचा सिद्धांत' स्पष्ट करा व त्यास काही अपवाद असल्यास लिहा.

ब) 'अल्ट्रा वायरस' या सिद्धांताची विशेष न्यायानिर्णय अशावेरी रेल्वे कॅरेज विरुद्ध रिच यासंदर्भात चर्चा करा.

क) संचालकाचे कायदेशीर स्थान स्पष्ट करा.

ड) कंपनीचे समापन म्हणजे काय? कंपनी अधिनियम २०१३ च्या अंतर्गत कलम २७१ प्रमाणे कंपनी समापन करण्याचे न्यायाधीकरण कोणत्या मुद्दयांच्या आधारे आदेश देऊ शकते?

इ) उद्देशपत्रक म्हणजे काय? उद्देशपत्रकामध्ये जर चुकीचे विधान असले तर त्यावर कोणकोणते उपाय आहेत?

फ) भाग जप्त करणे म्हणजे काय? कायदेशीर जप्ती संबंधीचे नियम लिहा.

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Write answer in not more than 2 to 3 lines

- A State the nationality of company.
- B Which companies have license to drop word "limited" form their name?
- C Who is an outsider for the company?
- D Which company can publish shelf prospectus?
- E Who are promoters of company?
- F What is an allotment of shares?
- G What does blank transfer mean?
- H When shares can be forfeited?
- I Who is authorized person?
- J Define Capital Account Transaction under Foreign Exchange Management act 1999

20

Q.2 Write short note on (any 4)

- A Issue of shares at premium?
- B Role of an auditor for maintenance of accounts of company.
- C Annual general meeting
- D Floating charge
- E Difference between private and public company
- F Certificate of incorporation

20

Q.3 Solve (any two)

- A Mr. A , Mr. B , Mr C incorporated ABC pvt ltd. Company on 1st January 2016. But the date on certificate of incorporation was 30th January. Mr. A purchase raw material for company on 25th December 2015 Mr. B purchases furniture for company but some of it use it home purpose on 15th January 2016 on the name of company. when the bill was presented company refuses to pay the bill.
 - 1) Which is legal date of incorporation of company?
 - 2) Is the company liable to pay B
 - 3) State remedies available to Mr. A for recovery of expenses.
- B It was mentioned in companies prospectus that company makes a provision for purchase of foreign machinery which will reduce the production cost and considerable increase in profit of company is expected. Beliving on prospectus many person invests in company. But during year fails to purchase machinery. A press reporter file suit against directors who signs the prospectus.
 - 1) Can press reporter do so? Why?
 - 2) In the above case are the Directors personally liable for misrepresentation in prospectus? why?
- C A Private Company has only two shareholder who are also the directors. The company has made large profits, but there is a complete deadlock in the management of the company. One of the shareholders applied for the Winding up of a company.
 - 1) Can the Tribunal order the windings up of company?
 - 2) State the grounds on which the Tribunal can order winding up of the company?

12

Q.4 Answer any four of the following

- A What is winding up of company and how does it takes place?
- B What is indoor management?
- C Write various modes of appointment of Directors in company?
- D Write merits of Company?
- E State the Doctrine of Ultra Vires?
- F What is Prospectus? what are the remedies available for misstatement in Prospectus?

48

[वेळः 3 तास]

Please check whether you have got the right question paper.

[गुणः १००]

N.B:

१. सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा

२. उजव्या बाजूकडील आकडे मार्क दर्शवितात.

Q.1

दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा.

- अ कंपनीला कोणत्या देशाचे राष्ट्रीयत्व असते?
- ब कोणत्या कंपनीना यांच्या नावातून मर्यादित हा शब्द वगळण्याचा अधिकार आहे?
- क कंपनीसाठी बाहेरील व्यक्ती कोण?
- ड शेलफ प्रॉस्पेक्ट्स कोणत्या प्रकारच्या कंपनी प्रसिद्ध करतात?
- इ कंपनीचे प्रवर्तक कोणास म्हणतात.
- फ भाग वाटप म्हणजे काय?
- ग निनावी हस्तांतरण म्हणजे काय?
- ख भागाची जप्ती कधी केली जाते?
- ई अधिकृत व्यक्ती कोणाला म्हणतात?
- ज फेमा १९९९ अंतर्गत कॅपिटल अकाउंट म्हणजे काय?

20

प्र.2

कोणत्याही चार टिपा लिहा.

- अ अधिमूल्याकाने भागाचे वितरण
- ब कंपनीच्या खाती देखभालात लेखापरीक्षकाची भूमिका
- क वार्षिक साधारण सभा
- ड तरता भार
- इ खाजगी व सार्वजनिक कंपनी ह्यातील फरक सांगा.
- फ कंपनी स्थापनेचे प्रमाणपत्र

20

प्र.3

सोडवा (कोणतेही दोन)

अ श्री. अ, श्री. ब, व श्री. क ह्यांनी 'अबक खाजगी मर्यादित' ह्या कंपनीची स्थापना दिनांक १ जानेवारी २०१६ रोजी केली. श्री. अ ह्यांनी डी. २५ डिसेंबर २०१५ रोजी कंपनीसाठी कच्चा माल खरेदी केला होता. 'अ' श्री 'ब' ह्यांनी १५ जानेवारी २०१६ रोजी कंपनीच्या नावाने फर्निचर खरेदी केले पण त्यातील काही घरासाठी वापरले जेव्हा कंपनीने बिलाची मागणी केली. कंपनीने पैसे देण्यास नकार दिला.

१२

- १) कोणती तारीख कंपनी स्थापनेची तारीख म्हणून मान्यात येईल?
- २) कंपनीने श्री 'ब' ह्यांना पैसे देणे बंधनकारक आहे का?
- ३) श्री 'अ' ह्यांना पैसे वसुलीसाठी काय उपाययोजना आहेत?

Q.P. Code :04540

बं कंपनीच्या माहिती पत्रकात असे नमूद केले होते की कंपनीने काही परकीय सामुग्रीसाठी तरतूद केली आहे ज्यामुळे कंपनीचा निर्मिती खर्च कमी होऊन नफ्यामध्ये दर्शनीय वाढ होईल. माहिती पत्रकातील ह्या वक्तव्यावर विश्वास ठेऊन अनेकांनी कंपनीत गुंतवणूक केली. संपूर्ण वर्षात परकीय सामुग्री घेऊ शकली नाही. एका पत्रकाराने माहिती पत्रकार स्वाक्षरी करणाऱ्या संचालकावर दावा दाखल केला.

१) पत्रकार असे करू शकतो का? का?

२) वरील उदाहरणात संचालक माहिती पत्रकातील चुकीच्या माहितीसाठी वैयक्तीरीत्या जबाबदार आहेत का? का?

क एका खाजगी कंपनीत फक्त दोन भागधारक होते व तेच कंपनीचे संचालक ही होते. कंपनीला खूप फायदा झाला. परंतु कंपनीच्या व्यवस्थापनात पूर्णगत्या विरोध झाले. एका भागधारकाने कंपनीच्या समापनासाठी अर्ज केला.

१) न्यायाधिकरण कंपनीच्या समापनाचे आदेश देऊ शकतो का?

२) न्यायाधिकरण कोण कोणत्या आधारावर कंपनीच्या समापनाचे आदेश देऊ शकते ते स्पष्ट करा.

ड कोणतेही चार सोडवा:

१ कंपनी बंद करणे म्हणजे काय? व त्याची प्रक्रिया सांगा?

२ इनडोर मनेजमेंट (आतील व्यवस्थापन) म्हणजे काय?

३ कंपनीच्या संचालकाच्या नियुक्तीच्या विविध पद्धती सांगा.

४ कंपनीचे फायदे सांगा.

५ अधिकाराबाहेरचा सिद्धांत म्हणजे काय?

६ माहितीपत्रक म्हणजे काय. माहितीपत्रकातील चुकीच्या वाक्यासाठी कोणत्या उपाययोजना आहेत.

m 3 LLB
m 7 BUS

Company Law

L0313 & L0717 / L0125 COMPANY LAW

15 MAY 2017

915117

Q.P. Code :04541

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are **compulsory**.
 2. **Figures to the right indicate full marks.**

Q.1 Write answer in **not more than two sentences**

- a) Who is Alternate Director?
- b) When does Transmission of Share takes place?
- c) What is tenure of appointment of an Auditor?
- d) Define Debenture.
- e) What is meant by Dividend?
- f) What is 'Joint Venture'?
- g) How can a company alter its name clause?
- h) Who is 'Authorised Person' under FEMA 1999.
- i) What is voluntary winding up?
- j) Give any two instances of current account transaction under FEMA 1999

20

Q.2 Write short notes on **any four** of the following:

- a) Distinguish between Private and Public company
- b) Official Liquidator
- c) Cumulative and Non-Cumulative shares
- d) Surrender of shares
- e) Doctrine of Constructive notice
- f) Forfeiture of shares

20

Q.3 Solve **any two** of the following:

- a) The Directors of a company passed a resolution at a Board Meeting, resolving to make a call on a shareholders. However, the amount of 'call money' and 'the due' date of payment were left blank in the resolution. Later, these blanks were filled by secretary.
 - i. What do you mean by 'call on share'?
 - ii. Will Such a call be valid? Why?
- b) 'Godavari' Transport Co. created floating charge on the Debentures issued by the company
 - i. Under what circumstances floating charge becomes fixed charge?
 - ii. What remedies are available to the debenture holder, if the company makes default in the payment of the Principal or Interest?
- c) In the meeting of ABC Co. Ltd proper quorum was present at the beginning. However few members left at the middle of the meeting. It proceeds to business.
 - i. Does the departure of member invalidate the meetings?
 - ii. What is quorum? What should be the quorum for meetings of Public and Private company. If articles of association has no provisions?

12

Q.4 Answer any four the following :

48

- a) Explain the Doctrine of Indoor Management along with exceptions if any?
- b) Explain the provisions relating to appointment of Auditors?
- c) Define 'Member'? How Membership is acquired and how it is terminated?
- d) What are the compulsory clauses in the Memorandum of Association?
- e) What is winding up of company? What are the grounds under Companies Act, 2013, by which Tribunal may order winding up of a company?
- f) Explain the legal position of Directors?

em 3 LUB
em 7 BUB

Company Law.

L0313 & L0717 / L0125 COMPANY LAW

15 MAY 2017

09/05/2017

Q.P. Code :04541

[वेळ:३ तास]

[पूर्ण गुण :१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. सर्व प्रश्न सोडवा
 2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

प्र.१ दोन वाक्यापर्यंत उत्तरे लिहा.

२०

- १) पर्यायी संचालक कोण असतो?
- २) भागाचे प्रेषण कधी केले जाते?
- ३) लेखापरीक्षकाच्या नेमणुकीचा कालावधी किती असतो?
- ४) कर्जरोख्याची व्याख्या लिहा
- ५) लाभांश म्हणजे काय?
- ६) एकत्र जबाबदारी (संयुक्त उपक्रम) म्हणजे काय?
- ७) कंपनी आपले नावखंड कसे बदलू शकते?
- ८) फेमा अंतर्गत 'अधिकृत व्यक्ती' कोण?
- ९) एच्छीक समापण म्हणजे काय?
- १०) फेमा १९९९ अंतर्गत चालू खात्याच्या व्यवहाराची दोन उदाहरणे द्या.

प्र.२ कोणत्याही चार टिपा लिहा.

२०

- १) खाजगी आणि सार्वजनिक कंपनीतील फरक सांगा.
- २) कायदेशीर परिणामकारक
- ३) संचयी आणि असंचयी भाग
- ४) भागाला स्वाधीन करणे
- ५) विधायक सूचनेचा सिद्धांत
- ६) भागांची जप्ती

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१२

- १) संचालक मंडळाच्या बैठकीत कंपनीच्या संचालकांनी एक ठराव पारित केला व त्यामध्ये भागधारकाकडून मागणी केली. परंतु 'मागणीची रक्कम' आणि 'रक्कम भरण्याची शेवटची तारीख' ठरावात रिकामी ठेवण्यात आली. नंतर सचिवाने ती रिकामी जागा भरली.
 - i. भागाची मागणी म्हणजे काय?
 - ii. अशी भागाची मागणी वैध आहे का?
- २) 'गोदावरी' ट्रान्सपोर्ट कंपनीने आपल्या ऋणपत्रकांवर तरता प्रभार (Floating charge)

निर्माण केला आहे. खालील उत्तरे लिहा

- i. कोणत्या परिस्थितीत तरता प्रभार हा निश्चित प्रभार बनतो?
 - ii. जर कंपनीने मुद्दल अथवा व्याज देण्यात कचराई केली तर ऋणपत्रधारकाचे हक्क काय असतात?
- 3) 'अ ब क' ही एक मर्यादित कंपनी आहे. या कंपनीच्या सभेमध्ये सुरवातीला गणपूर्ती हजर होती. कंपनीच्या व्यवसायाबाबत प्रक्रिया चालू असताना काही सभासद सभेच्या मधील कालावधीत सभा सोडून निघून गेले.
- i. सदर सभासद निघून गेल्याने सभा बेकायदेशीर होऊ शकते का?
 - ii. गणपूर्ती म्हणजे काय? जर नियमावली अंकांमध्ये गणपूर्ती बाबत कलम नसेल तर सार्वजनिक आणि खाजगी कंपनीच्या सभेसाठी गणपूर्ती किती असते?

प्र.४ कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

४८

- १) 'अंतर्गत व्यवस्थापनेचा' सिद्धांत स्पष्ट करा व त्यात काही अपवाद असल्यास लिहा.
- २) लेखापरिक्षकाच्या नियुक्तीबाबत तरतुदी स्पष्ट करा.
- ३) सदस्याची व्याख्या लिहा. सदस्यत्व कसे प्राप्त केले जाते व ते कसे संपते हे सुद्धा स्पष्ट करा.
- ४) संस्थापन समयलेखात सक्तीचे खंड कोण कोणते आहेत? कोणत्या पद्धतीने आणि कितपत कंपनी हे खंड बदलू शकते?
- ५) कंपनीचे समापण म्हणजे काय? कंपनी अधिनियम २०१३ प्रमाणे कंपनी समापण करण्याचे न्यायाधिकरण कोणत्या मुद्द्यांच्या आधारे आदेश देऊ शकते?
- ६) संचालकाचे कायदेशीर स्थान स्पष्ट करा.

Sem 3 LUB

Company Law

25 Apr 2016

Sem 7 BLS

Ans-15
(1)

QP Code : 25967

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N. B. : (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer in not more than two sentences :-

20

- What is share warrant?
- Who is proxy?
- What is Lien on Shares?
- What is voluntary winding up?
- Define Debenture
- Give any two purposes for which the security premium amount can be utilised by the company.
- Who is contributory?
- Who is "Authorised Person" under FEMA 1999?
- What is cumulative preference shares?
- Give any two instances of Current Account Transaction under FEMA 1999.

2. Write short notes on any four of the following :-

20

- Capital Account Transaction
- Statement in lieu of prospectus
- Joint Venture Abroad
- Equity Shares
- Distinguish between Share & Stock
- DEMAT

3. Solve any two of the following :-

12

- A bill of exchange was drawn upon a company in its proper name & it was accepted by two directors of the company. The word 'Limited' however, did not appear in acceptance. The reason was that the rubber stamp by which the words of acceptance were impressed on the bill was longer than the paper of the bill and therefore, the word 'Limited' over-lapped the paper. The company failed to pay the bill
 - If the liability of the members of a Private company is limited, how will you write the name of the company ABC?

[TURN OVER

DB-Con. 429-16.

- (ii) Can the directors be held personally liable?
- (b) Mhatre Transport Company created floating charge on the Debentures issued by the company. Answer :-
- (i) What remedies are available to the debenture holder, if the company makes default in the payment of the principal on interest?
- (ii) Under what circumstances floating charge becomes fixed charge?
- (c) 'ABC' public limited company has given advertisement in Newspaper stating 'some shares are still available for sale, according to terms of the prospectus of the company, which can be obtained on application' - Answer.
- (i) What is prospectus?
- (ii) Will such advertisement could be held as prospectus? Why?

4. Answer any four of the following:-

48

- (a) Discuss various theories of corporate personality.
- (b) Define Private company. Distinguish between Public company and Private company.
- (c) Who is promoter? Discuss his position. State his duties and liabilities.
- (d) Explain the provisions relating to appointment of auditors.
- (e) Explain the provision relating to buy-back of shares.
- (f) Discuss the contents of 'Memorandum of Association' and explain the procedure for altering the Object Clause.

[TURN OVER

25 APR 2016

CL
Am-16
① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

3

QP Code : 25967

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडवा.
(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा (प्रत्येकी दोन गुण) :-

२०

- भाग अधिपत्र म्हणजे काय?
- प्रतिपत्रधारक कोण असतो?
- भाग धारणाधिकार म्हणजे काय?
- 'ऐच्छिक समापन' म्हणजे काय?
- कर्जरोख्याची व्याख्या लिहा.
- 'सुरक्षितता जादा राशी' ज्या कारणासाठी कंपनीला वापरता येते, त्यातील कोणतीही दोन कारणे लिहा.
- 'सहभागी' कोण असतो?
- एफ ई एम ए १९९९ अंतर्गत 'अधिकृत व्यक्ती' कोण?
- 'संचयी अधिमान भाग' म्हणजे काय?
- एफ ई एम ए १९९९ अधिनियम अंतर्गत चालू खात्याच्या व्यवहाराची दोन उदाहरणे द्या.

२. कोणत्याही चार टिपा लिहा :-

२०

- घनक खाते व्यवहार
- प्रास्ताविकमधील भाष्य
- परदेशी सह-प्रकल्प
- साधारण भाग
- भूमी आणि साठामधील फरक लिहा
- डोमॅट

३. कोणत्याही दोन उत्तरे लिहा :-

१२

- कंपनीच्या उचित नावाने विनियमपत्र काढले गेले व कंपनीच्या दोन संचलकांनी ते स्वीकारले. ते स्वीकरताना 'लिमिटेड' शब्द नव्हता, कारण ज्या रबर स्टॅम्पने स्वीकृतीचा शिक्का मारला होता तो, विनियमपत्रापेक्षा मोठा होता,

[TURN OVER]

म्हणून विनियम पत्रावर व्याप्त झाले. कंपनी विनियमपत्रामध्ये नमूद असलेली रक्कम देऊ शकली नाही.

- (१) जर खाजगी कंपनीच्या सदस्यांची जबाबदारी मर्यादित असेल तर तुम्ही अबक कंपनीचे नाव कसे लिहाल?
- (२) संचालकाला व्यक्तिगत जबाबदार ठरवता येईल का?
- (ब) म्हात्रे ट्रान्सपोर्ट कंपनीने आपल्या ऋणपत्रकांवर तरता प्रभार निर्माण केला आहे. खालील उत्तरे लिहा.

- (१) जर कंपनीने मुद्दल अथवा व्याज देण्यात कुचराई केली तर ऋणपत्रधारकाचे हक्क काय असतात?
- (२) कोणत्या परिस्थितीत तरता प्रभार हा निश्चित प्रभार बनतो?
- (क) 'अबक' या सार्वजनिक मर्यादित कंपनीने वृत्तपत्रामध्ये जाहिरात दिली की, "काही भाग हे सध्या विक्रीसाठी उपलब्ध आहेत त्या कंपनीचे प्रास्ताविकमधील अटीप्रमाणे जे अर्ज करताना प्रास्ताविक मिळेल."
- (१) प्रास्ताविक म्हणजे काय?
- (२) सदर जाहिरात ही प्रास्ताविक म्हणता येईल का? का?

४. कोणतेही चार सोडवा :-

- (अ) (कॉर्पोरेट पर्सनॉलिटीच्या) 'निगमित व्यक्तिमत्त्व' वेगवेगळ्या सिद्धांतांची चर्चा करा.
- (ब) खाजगी कंपनीची व्याख्या स्पष्ट करा. खाजगी कंपनी व सार्वजनिक कंपनी यातील फरक स्पष्ट करा.
- (क) प्रवर्तक कोण असतो? त्याचा दर्जा स्पष्ट करा. त्याची कर्तव्ये आणि जबाबदाऱ्या नमूद करा.
- (ड) लेखा परिक्षकांच्या नियुक्तीबाबत तरतुदी स्पष्ट करा.
- (इ) कंपनी आपले भाग 'परत विकत घेऊ शकते' यासंबंधी तरतुदी स्पष्ट करा.
- (फ) घटनात्मक नियमावली मधील घटक कोणते? सदर उद्देश बदलाची कार्यपद्धती कोणती?

CL - Dec - 16
①

QP Code : 303900

(3 Hours)

[Total Marks :100

- N.B. :** (1) All questions are compulsory
(2) Figures to the right indicate full marks.

1. Write Answer in not more than two sentences. 20

- (a) What is pre-incorporation contract?
- (b) State any two requisites of valid meeting.
- (c) Who is authorised person under FEMA, 1999?
- (d) What is 'Red-herring' prospectus?
- (e) What is import under foreign Exchange management Act (FEMA) 1999?
- (f) What is Fixed and floating charge?
- (g) Who is promoter?
- (h) What is Lien on shares?
- (i) What is joint ventures?
- (j) How can a company after its name alter Clause.

2. Write Short notes on any four of the following :- 20

- (a) Rights of Members
- (b) Equity shares
- (c) Saloman Vs. Saloman and Co.
- (d) Doctrine of Indoor Management.
- (e) Debenture
- (f) DEMAT

3. Solve any two of the following :-

- (a) 'XYZ' Public Limited Company has given advertisement in News paper stations 'Some shares are still available for sale," according to terms of the prospectus of the company, which can be obtained on application. 12

Answer :-

- (i) What is prospectus?
- (ii) With such advertisement could be held as prospectus? Why?

(b) At an Annual General Meeting of a company the matter is for an appointment of Director :

- (i) When a Board of Directors can appoint Director under companies Act?
- (ii) When the retiring Directors shall be deemed to have been re-appointed?

[TURN OVER]

- (c) Company 'A' lent money to company 'B' on a mortgage of its assets. The procedure laid down in the Articles for such transactions were not complied with
- (i) Is the Mortgage binding between company 'A' and 'B'
 - (ii) Will the exceptions to the doctrine of Indoor Management apply in this case?

48

4. Answer any four of the following :-

- (a) Define 'Company' and discuss the advantages of incorporation with reference to case laws?
- (b) Discuss the doctrine of 'Ultra-vires' with special reference to Ashbury railway carriage and Iron co. Ltd. Vs. Riche.
- (c) Explain the circumstances under which the court can lift the corporation Veil of the company?
- (d) Who can be shareholder? What are the rights and duties of shareholders?
- (e) Discuss the provisions regarding. Appointment and Qualification of Directors?
- (f) What is prospectus? What are the remedies available for mis -statement in lieu of prospectus?

[TURN OVER]

(मराठी रुपांतर)

(3 तास)

(एकूण गुण : १००)

सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडवा.

(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

२०

१. दोन वाक्यापर्यंत उत्तरे लिहा.

- (अ) निगमनापूर्व करार म्हणजे काय?
- (ब) सभा विधीमान्य होण्यासाठी कोणतेही दोन आवश्यक तत्वे नमूद करा.
- (क) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'अधिकृत व्यक्ती' कोण असतो?
- (ड) रेड हेरिंग उद्देशपत्रक म्हणजे काय?
- (इ) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'आयात' म्हणजे काय?
- (फ) निश्चित आणि तरता प्रभार म्हणजे काय?
- (ग) प्रायोजक कोण असतो?
- (ह) भागांवरील कर्ज म्हणजे काय?
- (ई) एकत्र जबाबदारी म्हणजे काय?
- (ज) कंपनी आपले नावखंड कसे बदलू शकते?

२०

२. कोणत्याही चार टीपा लिहा :-

- (अ) सभासदांचे हक्क
- (ब) साधारण भाग
- (क) सालोमन वि. सालोमन आणि कं.
- (ड) अंतर्गत व्यवस्थापनेचा सिद्धांत
- (इ) कर्जरोखे
- (फ) डीमॅट

३. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(अ) 'XYZ' या सार्वजनिक मर्यादीत कंपनीने वृत्तपत्रामध्ये जाहिरात दिली की, "काही भाग हे सध्या विक्रीसाठी उपलब्ध आहेत त्या कंपनीचे प्रास्ताविक मधील अटीप्रमाणे जे अर्ज करताना प्रास्ताविक मिळेल."

- प्रास्ताविक म्हणजे काय?
- सदर जाहिरात ही प्रास्ताविक म्हणता येईल का? का?

(ब) कंपनीच्या वार्षिक सर्वसाधारण बैठकीत संचालकाच्या नियुक्तीचा मुद्दा आहे. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

- कंपनी अधिनियमांच्या अंतर्गत संचालक मंडळ संचालकाची नियुक्ती केव्हा करते?
- निवृत्त झालेला संचालक पुनः नियुक्त झाला असे केव्हा समजले जाते?

(क) कंपनी 'अ' ने स्वतःची मालमत्ता गहाण ठेवून 'ब' कंपनीकडून पैसे ऊसने घेतले या व्यवहारात कंपनीच्या नियमावलीत नमुद केलेली प्रक्रिया पाळण्यात आली नाही.

- 'अ' कंपनी आणि 'ब' कंपनी मधील झालेले गहाण करार बंधनकारक आहे का?
- अंतर्गत व्यवस्थापनेच्या सिद्धांताला असलेले अपवाद या केसमध्ये लागू होऊ शकतो का?

४. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा :-

- 'कंपनी' म्हणजे काय? कंपनी संस्थापणेचे फायदे कोणकोणते आहेत यावर चर्चा करा.
- 'अल्ट्रा वायरस' या सिद्धांताची विशेष न्यायनिर्णय 'अशबेरी रेल्वे कॅरेज वि. रीच' या सोबत चर्चा करा.
- कोणकोणत्या परिस्थितीमध्ये न्यायालय कंपनीचे स्वतंत्र निगमत्व मागण्यास नकार देऊ शकते ते स्पष्ट करा.
- भागधारक कोण होऊ शकतो? भागधारकाला कोणकोणते अधिकार आणि कर्तव्ये असतात?
- संचालकाची नियुक्ती आणि पात्रता या संबंधी तरतुदी स्पष्ट करा.
- उद्देशपत्रक म्हणजे काय? उद्देशपत्रकामध्ये जर चुकीचे विधान असेल तर त्यावर कोणकोणते उपाय आहेत?

Sem 7 BLS
Sem 3 LLB
III

Company Law.

21st April
2015.

QP Code : 13028

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : All questions are compulsory.

1. Answer is not more than two sentences.

20

- What is "Joint Venture" ?
- Who is authorised person under FEMA 1999 ?
- What is fixed and floating charge ?
- Who is alternate director ?
- Who is contributory ?
- What is Amalgamation ?
- Define Debenture ?
- What is difference between shares & stocks ?
- What is Capital Account Transaction under FEMA Act 1999 ?
- What do you mean by lien on Shares ?

2. Write short notes on any four of the following.

20

- Adjudicatory Authority under FEMA 1999.
- Cumulative and non cumulative shares.
- DEMAT
- Holding and Subsidiary company
- Merits of Public Company
- Saloman vs Saloman & co.

3. Answer any two of the following questions.

12

(a) 'Patil' transport company created floating charges on the Debentures issued by the company.

Answer -

- What remedies are available to the debenture holder, if the company makes default in the payment of the principal or interest ?
- Under what circumstances floating charge becomes fixed charge?

(b) "Shree Ganesh" is a Public Limited Company has given advertisement in newspaper. Stating "Some Shares are still available for sale. according to terms of the prospectus of the company, which can be obtained on application".

Answer-

- What is prospectus ?
- Will such advertisement could be held as prospectus ? Why ?

(c) At an Annual General Meeting of a company, the matter is for the appointment of the director -

Answer-

- When Board of Directors, can appoint directors under Companies Act ?
- When the retiring directors shall be deemed to have been re-appointed ?

FN-Con. : 5468-15.

[TURN OVER

4. Answer any four of the following questions.

48

- What is Winding up of company ? What are the grounds under section 433 of Companies Act 1956 by which Tribunal may order winding up of a company ?
- Explain the provisions relating to buy-back of shares.
- Explain the circumstances under which the court can lift the corporate veil of the company ?
- Define Private Company ? Distinguish between Public Company and Private Company ?
- Discuss the nature of Corporate Personality and state various theories of corporate Personality ?
- Define "Member". How membership is acquired and how it is terminated ?

2015
Company Law (मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

१. दोन वाक्यांत उत्तरे लिहा.

२०

- 'सहप्रकल्प म्हणजे काय' ?
- 'फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत' अधिकृत व्यक्ती कोण असते ?
- निश्चित आणि तरता प्रभार म्हणजे काय ?
- अतिरिक्त संचालक कोण असतो ?
- वर्गणीधारक कोण असतो ?
- समावेशीकरण म्हणजे काय ?
- कर्जरोख्याची व्याख्या लिहा.
- भाग व साठा यातील फरक सांगा.
- फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'प्रतिभूति' म्हणजे काय ?
- भाग धारणाधिकार म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

२०

- फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत अभिनिर्णय अधिकरण.
- संचयी आणि असंचयी भाग
- डिमॅट
- नियंत्रक आणि दुय्यम कंपनी
- सार्वजनिक कंपनीचे फायदे
- सालोमन वि. सालोमन आणि कं.

[TURN OVER]

३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१२

(अ) 'पाटील' ट्रान्सपोर्ट कंपनीने आपल्या ऋणपत्रकांवर तरता प्रभार निर्माण केला आहे.

खालील उत्तरे लिहा-

(१) जर कंपनीने मुद्दल अथवा व्याज देण्यात कुचराई केली तर ऋणपत्रधारकाचे हक्क काय असतात ?

(२) कोणत्या परिस्थितीत 'तरता प्रभार' हा निश्चित प्रभार बनतो ?

(ब) 'श्री गणेश' या सार्वजनिक मर्यादित कंपनीने वृत्तपत्रामध्ये जाहिरात दिली की, "काही भाग ह सध्या विक्रीसाठी उपलब्ध आहेत. त्या कंपनीने प्रास्ताविकामधील अटीप्रमाणे जे अर्ज करतात प्रास्ताविक मिळेल".

(१) प्रास्ताविक म्हणजे काय ?

(२) सदर जाहिरात ही प्रास्ताविक म्हणता येईल का ? व का ?

(क) कंपनीच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत संचालकांच्या नियुक्तीचा मुद्दा आहे.

उत्तरे लिहा-

(१) कंपनी अधिनियमाच्या अंतर्गत संचालक मंडळ, संचालकांची नियुक्ती केव्हा करू शकते ?

(२) निवृत्त झालेला संचालक पुर्ननियुक्त झाला असे केव्हा समजले जाते ?

४८

४. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(अ) कंपनीचे समापन म्हणजे काय ? कंपनी अधिनियम १९५६च्या अंतर्गत कलम ४३३ प्रमाणे कंपनी समापन करण्याचे न्यायाधिकरण कोणत्या मुद्द्यांच्या आधारे आदेश देऊ शकते ?

(ब) कंपनी आपले भाग 'परत विकत घेऊ शकते' या संबंधी तरतुदी स्पष्ट करा.

(क) कोणकोणत्या परिस्थितीमध्ये कोर्ट कंपनीचे स्वतंत्र निगमत्व मानण्यास नकार देऊ शकते, ते स्पष्ट करा.

(ड) खाजगी कंपनीची व्याख्या स्पष्ट करा ? खाजगी कंपनी व सार्वजनिक कंपनी यातील फरक स्पष्ट करा ?

(इ) निगमित व्यक्तित्व म्हणजे काय ते स्पष्ट करा व त्याचे विविध सिद्धांत स्पष्ट करा.

(फ) 'सदस्या'ची व्याख्या लिहा. सदस्यत्व कसे प्राप्त केले जाते व ते कसे संपते हे सुद्धा स्पष्ट करा.

QP Code : **CY-2313**

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Answer in not more than **two** sentences :— 20
- (a) What are the necessary documents required to be filled with the Registrar to obtain the registration of the company ?
 - (b) What is Blank Transfer ?
 - (c) Who is Proxy ?
 - (d) What is a Floating Charge ?
 - (e) Define Debenture.
 - (f) What is the tenure of appointment of an auditor.
 - (g) What is the time limit to surrender the unspent balance of the foreign exchange which a person has purchased for a foreign travel from an authorised person ?
 - (h) What is Amalgamation ?
 - (i) Who is a contributory ?
 - (j) Define security under the Foreign Exchange Management Act 1999.
2. Write short notes (any **four**) :— 20
- (a) DEMAT
 - (b) Merits of private Company ?
 - (c) Holding and Subsidiary Company ?
 - (d) Forfeiture of Shares
 - (e) Sulomon Vs Saloman and Co
 - (f) Public Issue.
3. Answer any **two** of the following :— 12
- (a) 'PRERANA' trading company is a private company and shares of the company are divided between two members who have become irreconcilable. As a result, the business can no longer be effectively carried on. Both members continuous to Quarrel and refuses to meet in matter of business and there is no hope of reconciliation.
 - (i) Can Court order winding up of such company ? Is it Mandatory on court to order winding up ?
 - (ii) On what grounds, court can order winding up of companies under companies Act 1956 ?
 - (b) 'ABC' is a Public Limited Company has given advertisement in News paper stating "Some shares are still available for sale, according to terms of the prospectus of the company, which can be obtained on application"— Answer
 - (i) Will such advertisement, could be held as prospectus ? Why ?
 - (ii) What is Prospectus.

[TURN OVER

- (c) 'KALPANA' Transport Company created floating charge on the Debentures issued by the Company.

Answer—

- (i) Under what circumstances floating charge becomes Fixed Charge ?
 (ii) What remedies are available to the debenture holder, if the company makes default in the payment of the principal or interest

4. Answer any four of the following :—

48

- (a) Explain the circumstances under which the court can lift the corporate veil of the company.
 (b) Explain the provisions of compulsory winding up under—
 (i) Inability to pay debts
 (ii) Just and Equitable grounds
 (c) Define private company. Distinguish between Public Company and Private Company.
 (d) Discuss the doctrine of "Ultra Vires" with special reference to Ashbury Railway Carriage and Iron Co Ltd. V/s Riche.
 (e) Define 'Member'. How membership is acquired and how it is terminated ?
 (f) Discuss the nature of Corporate Personality and state various theories of corporate personality.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

१. दोन वाक्यापर्यंत उत्तरे लिहा. २०
- (अ) कंपनीची नोंदणी करण्यासाठी प्रबंधकाकडे कोणते आवश्यक दस्तऐवज दाखल करण्याची गरज असते ?
- (ब) कोरे हस्तांतरण म्हणजे काय ?
- (क) प्रतिपत्रधारक (Proxy) कोण असतो ?
- (ड) 'तरता प्रभार' म्हणजे काय ?
- (इ) कर्जरोख्याची व्याख्या लिहा.
- (फ) लेखापरीक्षकाच्या नेमणुकाचा कालावधी किती असतो ?
- (प) जर एखाद्याने परदेशवारीसाठी अधिकृत व्यक्तिकडून परकीय चलन घेतले असल्यास त्यातील शिल्लक चलन हवाली करण्याचा कालावधी किती असतो ?
- (क) समावेशीकरण (Amalgamation) म्हणजे काय ?
- (ख) वर्गणीधारक कोण असतो ?
- (ज) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'प्रतिभूती' म्हणजे काय ?
२. कोणत्याही चारांवर टिपा लिहा :- २०
- (अ) डीमॅट (DEMAT)
- (ब) खाजगी कंपनीचे फायदे
- (क) नियंत्रक आणि दुय्यम कंपनी
- (ड) भागांची जप्ती
- (इ) सालोमन वि. सालोमन आणि कं.
- (फ) भागभांडवलाचे सार्वजनिक प्रसारण (Public Issue)
३. खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा. १२
- (अ) "प्रेरणा" ट्रेडिंग कंपनी ही एक खाजगी कंपनी आहे आणि सदर कंपनीतील भाग हे दोन सभासदामध्ये वाटप करण्यात आले आहेत. ते दोन सभासद एकमेकांत साह्य करत नव्हते. व्यवसायामध्ये कायम दोघांमध्ये वाद आणि तंटा निर्माण होत असे त्यामुळे दोघांना व्यवसाय एकत्रित करणे अशक्य होते.
- (१) सदर कंपनीचे समापन करणेबाबत न्यायालय आदेश देऊ शकते का ? सदर समापन हे न्यायालयावर बंधनकारक आहे का ?
- (२) कोणत्या मुद्यांवर न्यायालय कंपनी कायदा १९५६ अंतर्गत समापन करण्याचे आदेश देऊ शकते का ?

[TURN OVER]

- (ब) 'अबक' या सार्वजनिक मर्यादित कंपनीने वृत्तपत्रांमध्ये जाहिरात दिली की, काही भाग हे सध्या विक्रीसाठी उपलब्ध आहेत त्या कंपनीचे प्रास्ताविकामधील अटीप्रमाणे जे अर्ज करताना प्रास्ताविक मिळेल.
- (१) सदर जाहिरात ही प्रास्ताविक म्हणता येईल का ?
- (२) प्रास्ताविक म्हणजे काय ?
- (क) "कल्पना" ट्रान्सपोर्ट कंपनीने आपल्या ऋणपत्रकांवर तरता प्रभार (floating charge) निर्माण केला आहे. खालील उत्तरे लिहा.
- (१) कोणत्या परिस्थितीत 'तरता प्रभार' हा निश्चित प्रभार बनतो ?
- (२) जर कंपनीने मुद्दल अथवा व्याज देण्यात कुचराई केली तर ऋणपत्रधारकाचे हक्क काय असतात.

४. कोणतेही चार उत्तरे लिहा.

- (अ) कोण-कोणत्या परिस्थितीमध्ये कोर्ट कंपनीचे स्वतंत्र निगमत्व मानण्यास नकार देऊ शकते हे स्पष्ट करा. २०
- (ब) खालील आधारावर कंपनीचा अनिवार्य समापनाच्या तरतुदी स्पष्ट करा.
- (१) ऋण फेडण्याची अक्षमता
- (२) न्याय आणि समन्यायीच्या आधारावर (Just and Equitable grounds)
- (क) खाजगी कंपनीची व्याख्या स्पष्ट करा व खाजगी कंपनी व सार्वजनिक कंपनी यातील फरक स्पष्ट करा.
- (ड) 'अल्ट्रा वायरस' या सिध्दांताची, विशेष न्यायनिर्णय अशबेरी रेल्वे कॅरेज विरुद्ध रिच या सोबत चर्चा करा.
- (इ) 'सदस्याची' व्याख्या लिहा. सदस्यत्व कसे प्राप्त केले जाते व ते कसे संपते हे सुध्दा स्पष्ट करा.
- (फ) निगमित व्यक्तिमत्व (corporate personality) म्हणजे काय ते स्पष्ट करा व त्याचे विविध सिध्दांत स्पष्ट करा.

QP Code : 17704

(3 Hours)

[Total Marks : 100]

1. Answer in not more than two sentences :—

- (a) Who is contributory ?
- (b) What is "Dividend" ?
- (c) When, a person ceases to be a member of a company ?
- (d) What is stock ?
- (e) What do you mean by "Joint Venture" ?
- (f) When does transmission of shares take place ?
- (g) What is pre-incorporation contract ?
- (h) What is prospectus under the companies Act, 1956 ?
- (i) What is fixed and floating charge ?
- (j) What do you mean by lien on shares ?

2. Write short notes on any four of the following :—

- (a) Doctrine of Constructive Notice.
- (b) Adjudicatory Authority under FEMA, 1999
- (c) Equity Shares.
- (d) Extra-Ordinary General Meeting.
- (e) Statement in lieu of Prospectus.
- (f) Distinguish between Private and Public Company.

3. Answer any two of the following :—

- (a) Articles of Association of "Shree Samartha" Co. Ltd. provided for preferential shares carrying a "Cumulative Preferential Dividend," Later on the company altered its Article by striking out the word 'Cumulative' before preference—

Answer :

- (i) Does preferential share holders of the company still entitle to a cumulative preferential dividend ?
- (ii) Distinguish between Cumulative and Non Cumulative preference shares.
- (b) The Directors of a Company passed a resolution at a Board Meeting, resolving to make a call on the shareholders. However, the amount of call money and the due date of payment were left blank in the resolution. Later, These blanks were filled by the secretary.

Answer :

- (i) Will such a call be valid ? Why ?
- (ii) What do you mean by "Calls on Shares" ?
- (c) In the meeting of "Shiv Samartha Co. Ltd" proper quorum was present at the beginning. However few members left at the mid of meeting when it proceeds to business—

Answer :

- (i) Does the departure of members, invalidate the meeting.
- (ii) What is quorum ? What should be the quorum for meetings of Public and Private Company, if Articles of Association has no provision ?

4. Answer any four of the following :—

- Define "Company" and discuss the advantages of incorporation with reference to case laws.
- What are the compulsory clauses in the Memorandum of Association. In what mode and to what extent can a company alter these clauses?
- Who is Promoter? Discuss his position. State his duties and liabilities.
- Explain the provisions relation to appointment of auditors.
- Explain the provisions of compulsory winding up under :—
 - Inability to pay debts.
 - Just and Equitable grounds?
- Explain the legal position of a Director?

(मराठी रूपांतर)

Company Law

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

१. दोन वाक्यांपर्यंत उत्तरे लिहा.

- 'सहभागी' कोण असतो ?
- 'लामांश' म्हणजे काय ?
- एखाद्या व्यक्तीस कंपनीचा सभासद होण्यास केव्हा बंधने असतात ?
- 'साठा' (stock) म्हणजे काय ?
- 'सह प्रकल्प' म्हणजे काय ?
- भागाचे प्रेषण कधी केले जाते ?
- निगमनापूर्व करार म्हणजे काय ?
- कंपनी अधिनियम १९५६, अंतर्गत "उद्देशपत्र" म्हणजे काय ?
- निश्चित आणि त्वरित प्रभार म्हणजे काय ?
- भाग धारणाधिकार (Lien on Shares) म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा (कोणतेही चार) :--

- विधायक सूचनेचा सिद्धांत.
- केमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत अभिनिर्णय अधिकरण.
- साधारण भाग.
- असाधारण सर्वसाधारण सभा.
- उद्देशपत्राच्या ऐवजी निवेदन.
- खाजगी आणि सार्वजनिक कंपनी मधील फरक.

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा :--

(अ) “श्री. समर्थ कंपनी मर्यादीत” यांनी आस्थापन निमावली मध्ये प्राथमिक भाग (preferential) या बरोबर सहभागी प्राथमिक लाभांश याची देखील तरतूद केली आहे. त्यानंतर सदर कंपनीने नियमावलीत दुरुस्ती करून सहभागी (Cumulative) हा शब्द काढून टाकला :

(१) प्राथमिक भागाचा भागधारक हा आताही सहभागी प्राथमिक लाभांश मिळण्यास पात्र आहे का ?

(२) सहभागी प्राथमिक भाग आणि असहभागी प्राथमिक भाग यातील फरक सांगा.

(ब) संचालक मंडळाच्या बैठकीत कंपनीच्या संचालकांनी एक ठराव पारित केला व त्यामध्ये भागधारकांकडून मागणी केली. परंतु ‘मागणीची रक्कम’ आणि ‘रक्कम भरण्याची शेवटची तारीख’ ठरावात रिकामी ठेवण्यात आली. नंतर सचिवाने ती रिकामी जागा भरली.

(१) अशी मागणी वैध आहे का ? व का ?

(२) ‘भागाची मागणी’ म्हणजे काय ?

(क) “शिवसमर्थ कंपनी मर्यादीत” या कंपनीचे सभेमध्ये सुरुवातीला गणसंख्या हजार होती. काही सभासद सभेच्या मधील कालावधीत सभा सोडून निघून गेले. जेव्हा कंपनीचे व्यवसायाबाबत प्रक्रिया चालू होती.

(१) सदर सभासद निघून जाण्याने सभा बेकायदेशीर होऊ शकते का ?

(२) गणसंख्या म्हणजे काय ? जर निमावली अंकामध्ये गणसंख्येबाबत कलम नसेल तर सार्वजनिक आणि खाजगी कंपनीचे सभेसाठी गणसंख्या किती असते ?

४. खालीलपैकी कोणतेही चार सोडवा :--

(अ) कंपनी म्हणजे काय ? आणि कंपनीचे एकत्रीकरण यांचे फायदे कोणते हे न्यायनिर्णयांच्या आधारे स्पष्ट करा.

(ब) संस्थापन समयलेखात सक्तीचे खंड कोण-कोणते आहेत ? कोणत्या पद्धतीने आणि कीतपत कंपनी हे खंड बदलू शकते ?

(क) प्रवर्तक कोण असतो ? त्याचा दर्जा स्पष्ट करा. त्याची कर्तव्ये आणि जबाबदाऱ्या नमूद करा.

(ड) लेखापरिक्षकांच्या नियुक्तीबाबत तरतुदी स्पष्ट करा.

(इ) खालील आधाराने कंपनीचा अनिवार्य समापनाच्या तरतुदी स्पष्ट करा.

(१) ऋण फेडण्याची अक्षमता.

(२) न्याय आणि समन्यायीच्या आधारावर.

(फ) संचालकाचे कायदेशीर स्थान स्पष्ट करा.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

१. दोन वाक्यात उत्तरे लिहा :- २०
- (अ) निगमनापूर्व करार म्हणजे काय ?
 (ब) 'शेल्फ प्रॉस्पेक्टस' म्हणजे काय ?
 (क) पहिली वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्याची कालमर्यादा किती आहे ?
 (ड) 'एकमात्र विक्रय अभिकर्ता' कोण असतो ?
 (इ) सवलतीच्या दरात दिलेले भाग म्हणजे काय ?
 (फ) संचयी भाग (Cumulative Shares) म्हणजे काय ?
 (ग) भागांची जप्ती म्हणजे काय ?
 (ह) भाग आणि साठा यामधील कोणतेही दोन फरक नमूद करा.
 (स) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'परकीय चलन' म्हणजे काय ?
 (द) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'आयात' म्हणजे काय ?
२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :- २०
- (अ) सलोमन वि. सलोमन कं. लि.
 (ब) कर्जरोखे (Debenture)
 (क) फॉस वि. हॅरबॉटल खटल्यातील नियम
 (ड) कायदेशीर परिसमापक (Official liquidator)
 (इ) डीमॅट (DEMAT)
 (फ) अधिकृत व्यक्ति.
३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :- १२
- (अ) कंपनीच्या सचिवाने, स्वतःची सही व संचालकाची बनावट सही करून व त्यावर कंपनीचा शिक्का मारून सदर भाग प्रमाणपत्र दिले.
 (१) कंपनीला भागप्रमाणपत्र बंधनकारक असू शकते का ?
 (२) ज्या व्यक्तित्ते या प्रमाणपत्राच्या आधारावर आगाऊ रक्कम भरली असेल, तो भागधारक म्हणून नोंदणीस पात्र आहे का ?
- (ब) 'अबक' ही एक मर्यादित कंपनी आहे. या कंपनीच्या सभेमध्ये, सुरुवातीला, गणपूर्ती हजार होती. कंपनीच्या व्यवसायाबाबत प्रक्रिया चालू असतांना, क्राही सभासद सभेच्या मधील कालावधीत सभा सोडून निघून गेले.
 (१) सदर सभासद निघून गेल्याने, सभा बेकायदेशीर होऊ शकते का ?
 (२) गणपूर्ती म्हणजे काय ? जर नियमावली अंकांमध्ये गणपूर्ती बाबत कलम नसेल तर सार्वजनिक आणि खाजगी कंपनीच्या सभेसाठी गणपूर्ती किती असते ?
- (क) 'भक्ति' ट्रेडिंग कंपनी ही एक खाजगी कंपनी आहे आणि सदर कंपनीतील भाग हे दोन सभासदांमध्ये वाटप करण्यात आले आहेत. ते दोन सभासद एकमेकांत साह्य करत नव्हते. व्यवसायामध्ये कायम दोघांमध्ये वाद आणि तंटा निर्माण होत असे. त्यामुळे दोघांना एकत्रित येऊन व्यवसाय करणे अशक्य होते.
 (१) सदर कंपनीचे समापन करणेबाबत न्यायालय आदेश देऊ शकते का ? सदर समापन करणे हे न्यायालयावर बंधनकारक आहे का ?
 (२) कंपनी कायदा, १९५६ अंतर्गत न्यायालय कोण-कोणत्या आधारावर कंपनीच्या समापनाचे आदेश देऊ शकते ?
४. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा :- ४८
- (अ) कंपनी निर्माण करण्याचे कोणते नुकसान होत असते ? कंपनीचे 'स्वतंत्र निगमत्व मानण्यास नकार' देणाऱ्या तत्त्वावर विशेष भर देऊन उत्तर लिहा.
 (ब) घटनात्मक नियमावली मधील नावखंडाच्या वेगवेगळ्या तरतुदीबाबत चर्चा करा.
 (क) भागधारक कोण होऊ शकतो ? भागधारकाला कोण-कोणते अधिकार आणि कर्तव्ये असतात ?
 (ड) सार्वजनिक कंपनीपेक्षा, खाजगी कंपनीला अधिक फायदे असतात चर्चा करा.
 (इ) 'कंपनी आपले स्वतःचे भाग विकत घेऊ शकते' ह्या संबंधी असणाऱ्या तरतुदींची चर्चा करा.
 (फ) संचालकांची नियुक्ती आणि पात्रता या संबंधीत तरतुदी स्पष्ट करा.

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Answer in **not more than two** sentences :— 20
- What do you mean by Pre-incorporation contracts ?
 - What is Shelf Prospectus ?
 - What is the time limit for holding the First Annual General Meeting of a Company ?
 - Who is a Sole Selling Agent ?
 - What do you mean by issue of Share at discount ?
 - What do you mean by Cumulative Shares ?
 - What do you mean by forfeiture of Shares ?
 - Point out any two distinctions between Stock and Share.
 - What is Foreign Currency under the Foreign Exchange Management Act, 1999 ?
 - What is import under Foreign Exchange Management Act, 1999 ?
2. Write short notes on any **four** of the following :— 20
- Salomon Vs. Salomon Co. Ltd.
 - Debenture
 - Rule in Foss Vs. Harbottle
 - Official liquidator
 - Demat (DEMAT)
 - Authorised Person.
3. Answer any **two** of the following :— 12
- The Secretary of a Company issued a Share Certificate under the Company's Seal with his own Signature and the Signature of a director forged by him —
 - Is the Share Certificate binding on the Company ?
 - Is the person who advanced money on the strength of this Certificate entitled to be registered as holder of the Shares ?
 - In the meeting of ABC Co. Ltd. proper quorum was present at the beginning. However few members left at the middle of the meeting when it proceeds to business.
 - Does the departure of member invalidate the meeting ?
 - What is quorum ? What should be the quorum for meetings of Public and Private Company, if articles of association has no provision ?
 - Bhakti Trading Company is a Private Company and Shares of the company are divided between two members who have become irreconcilable. As a result the business can no longer be effectively carried on. Both members continues to quarrel and refuses to meet on matters of business and there is no hope of reconciliation.
 - Can Court Order winding up of such Company ? Is it mandatory on court to order winding up ?
 - On what grounds Court Can Order winding up of Companies under Companies Act, 1956.
4. Answer any **four** of the following :— 48
- What are the disadvantages of formation of Company ? Give special emphasis on lifting the Corporate veil.
 - Discuss various provision about Name Clause of Memorandum of Association.
 - Who can be Shareholder ? What are the rights and duties of Shareholders ?
 - Private Company enjoys more privileges than Public Company – Discuss.
 - Discuss the provisions regarding purchase of its own Shares by Company.
 - Discuss the provisions regarding Appointment and Qualifications of Directors.

[TURN OVER

Company Law

3 yrs LLB
5 yrs BLS

Sem III

Sem VII

VB-5342

29/11/13

(3 Hours)

[Total Marks : 100]

1. Answer in not more than two sentences.

20

- (a) What is investment company ?
- (b) What is 'red-herring' prospectus ?
- (c) Who is alternate director ?
- (d) State any two requisites of valid meeting.
- (e) What is fixed and floating charge ?
- (f) Which company can issue a share warrant ?
- (g) What is the punishment for the person, authorising the issue of prospectus, which includes untrue statement ?
- (h) What is difference between shares and stocks ?
- (i) Who is authorised person under FEMA 1999 ?
- (j) What is 'Joint Venture' ?

2. Write short notes on (any four) :-

20

- (a) Objective clause in the Memorandum of Association.
- (b) Doctrine of constructive Notice.
- (c) Rights of Members.
- (d) Public Issue.
- (e) Capital Account Transaction.
- (f) Manner of Repatriation.

3. Answer any two of the following questions :-

12

- (a) Articles of Association of 'Sharda Company Ltd.' provided for preferential shares carrying a 'cumulative preferential Dividend'. Later on the company altered its Article by striking out the word. 'Cumulative' before preference - Answer
 - (i) Does preferential share holders of the company still entitle to a cumulative preferential dividend ?
 - (ii) Distinguish between cumulative and Non Cumulative preference shares.
- (b) At an Annual General Meeting of a company, the matter is for the appointment of the director - Answer.
 - (i) When the retiring directors shall be deemed to have been re-appointed?
 - (ii) When board of directors, can appoint directors under companies Act ?

TURN OVER

(c) A private company has only two shareholders who are also the directors. The company has made large profits, but there is a complete deadlock in the management of the company. One of the shareholder applied for the winding up of a company - Answer.

(i) Can the Tribunal order the winding up of company ?

(ii) State the grounds on which the Tribunal can order winding up of the company.

4. Answer any **four** of the following questions :-

48

- (a) Explain the circumstances under which the court can lift the corporate veil of the company.
- (b) Define private company. What are the privileges and exemptions available to the private company ?
- (c) Explain the provisions relating to buy-back of shares.
- (d) Explain the Rule in Foss V. Harbottle and also state the exceptions to it with the help of case laws.
- (e) What are the remedies available to the minority shareholders of a company against oppression or mismanagement ?
- (f) What is winding up of company ? What are the grounds under section 433 of companies Act, 1956 by which Tribunal may order winding up of a company ?

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

१. दोन वाक्यांपर्यंत उत्तरे लिहा.

२०

- (अ) 'गुंतवणूक कंपनी' म्हणजे काय ?
- (ब) 'रेड हेरींग' उद्देशपत्रक म्हणजे काय ?
- (क) अतिरिक्त संचालक कोण असतो ?
- (ड) सभा विधिमानी होण्यासाठी, कोणतेही दोन आवश्यक तत्वे नमूद करा.
- (इ) निश्चित आणि तरता प्रभार म्हणजे काय ?
- (फ) कोणती कंपनी भाग अधिपत्राचे प्रसारण करू शकते ?
- (ग) उद्देशपत्रकात जर असत्य वचन केलेले असेल तर ते देणाऱ्या अधिकृत व्यक्तीस कोणती शिक्षा आहे.
- (ह) भाग व साठा यातील फरक सांगा.
- (स) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'अधिकृत व्यक्ती' कोण असतो.
- (द) 'सहप्रकल्प म्हणजे काय ?

२. कोणत्याही चार टिपा लिहा.

२०

- (अ) संस्थापन समयलेखामधील उद्देश पोटकलम.
- (ब) विधायक सूचनेचा सिद्धांत.
- (क) सभासदांचे हक्क
- (ड) भागभांडवलाचे सार्वजनिक प्रसारण.
- (इ) धनक खाते व्यवहार.
- (फ) रिपोर्टिंगची पद्धति

३. कोणतेही दोन सोडवा.

१२

- (अ) शारदा मर्यादित कंपनीने आपल्या आस्थापन नियमावली मध्ये अधिमानी भागाला संचयी अधिमानी लाभांशाची तरतूद केली. त्यानंतर सदर कंपनीने नियमावलीत दुरुस्ती करून संचयी हा शब्द काढून टाकला. उत्तरे द्या.
 - (१) अधिमानी भागाचा धारक आताही संचयी अधिमानी लाभांश मिळण्यास पात्र आहे का?
 - (२) संचयी अधिमानी भाग आणि असंचयी अधिमानी भाग यातील फरक सांगा.
- (ब) कंपनीच्या वार्षिक सर्वसाधारण बैठकीत संचालकांच्या नियुक्त्याचा मुद्दा आहे. उत्तरे लिहा.
 - (१) निवृत्त झालेला संचालक पुर्ननियुक्त झाला असे केव्हा समजले जाते ?
 - (२) कंपनी अधिनियमाच्या अंतर्गत संचालक मंडळ, संचालकाची नियुक्ति केव्हा करू शकते?
- (क) एका खाजगी कंपनीत फक्त दोन भागधारक होते व तेच कंपनीचे संचालकही होते. कंपनीला खूप

मागे पहा

फायदा झाला परंतु कंपनीच्या व्यवस्थापनात पुर्ण गत्याविरोध (Dead Lock) झाले. एका भागधारकाने कंपनीच्या समापनासाठी अर्ज केले.

(१) न्यायाधिकरण कंपनीच्या समापनाचे आदेश देऊ शकतो का ?

(२) न्यायाधिकरण कोण-कोणत्या आधारावर कंपनीच्या समापनाचे आदेश देऊ शकते ते स्पष्ट करा.

४. कोणतेही चार सोडवा.

(अ) कोण-कोणत्या परिस्थितीमध्ये कोर्ट कंपनीचे स्वतंत्र निगमत्व माणण्यास नकार देऊ शकते ते स्पष्ट करा.

(ब) खाजगी कंपनीची व्याख्या लिहा. खाजगी कंपनीना कोणते विशेष हक्क आणि सुट उपलब्ध आहेत.

(क) कंपनी आपले भाग 'परत विकत घेऊ शकते' त्यासंबंधी तरतुदी स्पष्ट करा.

(ड) फॉस वि. हारबॉटल या दाव्यातील नियम स्पष्ट करा आणि न्यायनिर्णयाच्या आधारे त्यांचे अपवाद नमूद करा.

(इ) दडपशाही व अव्यवस्था विरुद्ध अल्पसंख्य भागधारकाला कोण-कोणत्या उपाय योजना आहेत. हे नमूद करा.

(फ) कंपनीचे समापन म्हणजे काय ? कंपनी अधिनियम १९५६ च्या अंतर्गत कलम ४३३ प्रमाणे कंपनी समापन करण्याचे न्यायाधिकरण कोणत्या मुद्द्यांच्या आधारे आदेश देऊ शकते.

Sem - III LLB

Sem - VII BLS

Company Law

Nov 2012

ws-Sept, 2012 (c) 19

Con. 9780-12.

NM-8061

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Answer in not more than two sentences : 20
 - (a) What do you mean by allotment of shares ?
 - (b) What is meant by surrender of shares ?
 - (c) Who is a promoter ?
 - (d) What is Blank Transfer ?
 - (e) What is meant by statement in lieu of prospectus ?
 - (f) Point out any two distinctions between a company and a partnership.
 - (g) What do you mean by Sick Industrial Company ?
 - (h) What is Debentures ?
 - (i) Define Capital Account Transaction under the Foreign Exchange Management Act, 1999.
 - (j) Define security under the Foreign Exchange Management Act, 1999.

2. Write short notes on any four of the following :- 20
 - (a) Doctrine of Ultra-Vires in relation to the object clause.
 - (b) Cumulative and Non Cumulative Shares.
 - (c) Liability for misstatement in prospectus.
 - (d) Position of directors.
 - (e) Statutory meeting.
 - (f) Adjudicatory Authority under the Foreign Exchange Management Act, 1999.

3. Answer any two of the following :- 12
 - (a) The promoters of a Company, before its incorporation entered into an agreement with X to buy a plot of land on behalf of the company. After the incorporation the company refuses to buy the said plot of land.
 - (i) Has X any remedy against the company ?
 - (ii) Are the promoters liable on the contract ?
 - (b) A transfers his shares in a public company to Y. the directors, however, refuse to register the transfer or give reasons for their refusal.
 - (i) Can the directors be compelled to state their reasons for so refusing ?
 - (ii) Has A any redressal ?
 - (c) Articles of Association of Balaji Co. Ltd. provided for preferential shares carrying a 'Cumulative Preferential Dividend'. Later on the company altered its Articles by striking the word 'Cumulative' before preference. Answer :
 - (i) Does preferential share holder of the company still entitle to a Cumulative preferential dividend?
 - (ii) Distinguish between Cumulative and Non Cumulative preference shares.

[TURN OVER

4. Answer any **four** of the following :-

- (a) "A company is a legal entity distinct from its members." In what cases do the Courts ignore this principle ?
- (b) Explain the rule in Royal British Bank V Turquand. What are the exceptions to this rule ?
- (c) Define 'Share'. What are the different types of shares that may be issued by a company ?
- (d) "The will of the majority must prevail" is the principle of company management. Are there any exceptions to this rule ?
- (e) Explain the various theories of incorporation of corporate personality.
- (f) What is winding up of a company ? Who are entitled to file a petition for the winding up of a company ?

48

(मराठी रूपांतर)

१. दोन वाक्यापर्यंत उत्तरे लिहा :-

- (अ) भागांची वाटणी म्हणजे काय ?
- (ब) भागाला स्वाधीन करणे म्हणजे काय ?
- (क) प्रायोजक कोण असतो ?
- (ड) कोरे हस्तांतरण म्हणजे काय ?
- (इ) उद्देशपत्रकाच्या ऐवजी निवेदन म्हणजे काय ?
- (फ) कंपनी आणि भागीदारी यातील कोणतेही दोन फरक लिहा ?
- (ग) 'सिक इन्डस्ट्रीयल कंपनी' म्हणजे काय ?
- (ह) कर्जरोखे म्हणजे काय ?
- (स) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत धनक खाते व्यवहाराची परिभाषा लिहा.
- (ज) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'प्रतिभूती' म्हणजे काय ?

२०

२. टिपा लिहा कोणतेही चार सोडवा :-

- (अ) उद्देश पोटकलमाचा संदर्भ घेऊन शक्तिबाह्य सिध्दांत स्पष्ट करा.
- (ब) संचयी आणि असंचयी भाग.
- (क) उद्देशपत्रकामधील चुकीच्या विधानाची जबाबदारी.
- (ड) संचालकाचा दर्जा
- (इ) वैधानिक सभा
- (फ) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत अभिनिर्णय अधिकरण (Adjudicatory Authority)

२०

111 LLB
in April 12-96

307-12.

MR-4568

(3 Hours)

[Total Marks : 100

Answer in not more than **two** sentences :-

20

- (a) Point out any two distinctions between a public company and a private company.
- (b) What do you mean by lien on shares ?
- (c) What is meant by dividend under Companies Act, 1956 ?
- (d) Who is small depositor ?
- (e) State any two requisites of a valid meeting.
- (f) What is fixed and floating charge ?
- (g) Point out any two distinctions between a share warrant and a share certificate.
- (h) What is capital Account Transaction under FEMA Act, 1999 ?
- (i) What is import under Foreign Exchange Management Act, 1999 ?
- (j) What is prospectus under the Companies Act, 1956 ?

2. Write short notes on any **four** of the following :-

20

- (a) Holding and subsidiary company.
- (b) Doctrine of Constructive Notice.
- (c) Conversion of a Private Company to a Public Company.
- (d) Adjudicatory authority under FEMA, 1999.
- (e) Objective clause in the Memorandum of Association.
- (f) Forfeiture of shares.

3. Answer any **two** of the following :-

12

- (a) 'H' was appointed as a managing director of a ABC Company on the condition that he shall not at any time while he holds office of a Managing director or afterwards solicit or entice away the customers of the company. His appointment was determined under an agreement. Shortly afterwards he opened a business in the name of XYZ Company which solicited the ABC's Customers.
 - (i) Is there any breach of Contract ?
 - (ii) On what grounds can doctrine of lifting the corporate veil be applied ?
- (b) Company A lent money to company B on a mortgage of its assets. The procedure laid down in the Articles for such transactions were not complied with.
 - (i) Is the mortgage binding between Company A and B ?
 - (ii) Will the exception to the doctrine of Indoor management apply in this case ?
- (c) A private company has only two shareholders who are also the directors with equal rights of management and voting powers. The company has made large profits, but there is a complete deadlock in the management of the company. One of the shareholder applied for the winding up of the company.
 - (i) Can the Tribunal order the winding up of company ?
 - (ii) State the grounds on which the Tribunal can order winding up of the company.

4. Answer any **four** of the following :-

48

- (a) What are the advantages of incorporation of a company ? Discuss it in detail with the help of case laws.
- (b) What are the compulsory clauses in the Memorandum of Association ? In what mode and to what extent can a company alter these clauses ?
- (c) Discuss about the powers and duties of a director of a company.
- (d) Explain the Rule in Foss V. Harbottle and also state the exceptions to it with the help of case laws.
- (e) What is prospectus ? What are the remedies available for Mis-statement in prospectus ?
- (f) In what circumstances may a company be wound up voluntarily and what are the immediate consequences of it ?

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण

१. दोन वाक्यांपर्यंत उत्तरे लिहा :-

- सार्वजनिक कंपनी आणि खाजगी कंपनी यातील दोन फरक लिहा.
- भाग धारणाधिकार (Lien on Shares) म्हणजे काय ?
- कंपनी अधिनियम १९५६ अंतर्गत 'लाभांश' म्हणजे काय ?
- 'लहान ठेवीदार' कोण असतो ?
- सभा विधिमान्य होण्यासाठी, कोणतेही दोन आवश्यक तत्त्वे नमूद करा.
- निश्चित आणि तरता प्रभार म्हणजे काय ?
- भाग अधिपत्र आणि भाग प्रमाणपत्र यामधील दोन फरक लिहा.
- फेमा, अधिनियम १९९९, अंतर्गत 'धनक खाते व्यवहार' म्हणजे काय ?
- फेमा अधिनियम १९९९, अंतर्गत 'आयात' म्हणजे काय ?
- कंपनी अधिनियम १९५६, अंतर्गत 'उद्देशपत्रक' म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा (कोणतेही चार) :-

- नियंत्रक आणि दुय्यम कंपनी
- विधायक सूचनेचा सिद्धांत
- खाजगी कंपनीचे सार्वजनिक कंपनीत रूपांतर
- फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत अभिनिर्णय अधिकरण (Adjudicatory Authority)
- संस्थापन समयलेखामधील उद्देश पोटकलम
- भागांची जमी.

३. कोणतेही दोन उत्तरे लिहा :-

- 'अबक' कंपनीने 'ह' ला या अटीवर कार्यकारी संचालक म्हणून नियुक्त केले कि, तो कार्यकारी संचालक म्हणून काम करताना व त्यानंतरही कोणत्याही वेळी कंपनीच्या ग्राहकांशी अभियाचना करून किंवा फूस लावून कंपनीपासून तोडणार नाही. त्याची नोकरी या करारावर निश्चित होती. लगेच काहीकाळात त्याने 'XYZ' नावाने कंपनी सुरू केली व तो 'अबक' कंपनीचा ग्राहकांशी अभियाचना करू लागला.
 - इथे करारभंग झाला आहे का ?
 - स्वतंत्र निगमत्व माणण्यास नकारण्याचे, सिद्धांत कोणत्या आधारावर लागू केले जाऊ शकतात ?
- कंपनी 'अ' ने स्वतःची मालमत्ता गहाण ठेऊन, 'ब' कंपनी कडून पैसे उसने घेतले या व्यवहारात कंपनीच्या नियमावलीत नमूद केलेली प्रक्रिया पाळण्यात आली नाही.
 - 'अ' कंपनी आणि 'ब' कंपनी मधील झालेले गहाण करार, बंधनकारक आहे का ?
 - अंतर्गत व्यवस्थापनाचा सिद्धांताला असलेले अपवाद या केसमध्ये लागू होऊ शकतो का ?
- एका खाजगी कंपनीत फक्त दोन भागधारक होते. व तेच संचालक असून त्यांच्याकडेच व्यवस्थापनाचा व मत देण्याचा समान अधिकार होता. कंपनीला खूप फायदा झाला, परंतु कंपनीच्या व्यवस्थापनात पुर्ण गत्याविरोध (Dead-Lock) झाले. एका भागधारकाने कंपनीच्या समापनासाठी अर्ज केले.
 - न्यायाधिकरण कंपनीच्या समापनाचे आदेश देऊ शकतो का ?
 - न्यायाधिकरण कोण-कोणत्या आधारावर कंपनीच्या समापनाचे आदेश देऊ शकते ते नमूद करा.

४. कोणतेही चार सोडवा :-

- कंपनी अंतर्भूत करण्याचे कोणते फायदे आहेत ? न्यायनिर्णयांचा आधार घेऊन या संबंधात संक्षिप्त चर्चा करा.
- संस्थापन समयलेखात सक्तीचे खंड कोण-कोणते आहेत ? कोणत्या पद्धतीने आणि कितपत कंपनी हे खंड बदलू शकते ?
- कंपनीच्या संचालकांचे अधिकार आणि कर्तव्याबाबत चर्चा करा.
- फॉस वि. हारबॉटल या दाव्यातील नियम स्पष्ट करा आणि न्यायनिर्णयाच्या आधारे त्यांचे अपवाद नमूद करा.
- उद्देशपत्रक म्हणजे काय ? उद्देशपत्रकामध्ये जर चुकीचे विधान असेल तर त्यावर कोण-कोणते उपाय आहेत ?
- कोणत्या परिस्थितीत कंपनीचे ऐच्छिक समापन होऊ शकते ? आणि त्याचे ताबडतोब परिणाम कोणते होतात ?

Answer in not more than one or two sentences :—

20

- (a) What is constructive notice ?
- (b) Who is promoter ?
- (c) Define Prospectus.
- (d) What is Lien on Shares ?
- (e) When the statutory meeting is required to be held ?
- (f) What is 'Debenture' ?
- (g) Explain Transmission of Shares.
- (h) What is Amalgamation ?
- (i) What is Floating Charge ?
- (j) What is 'Joint Venture' ?

11/5/2012 2011

2. Write short notes on any four of the following :—

20

- (a) Distinguish between Private and Public Company
- (b) Statement lieu of Prospectus
- (c) Quorum
- (d) Contributory
- (e) Official Liquidator
- (f) Capital Account Transaction.

3. Answer any two of the following :—

12

- (a) Directors of 'A and B' Co. Ltd. signed a cheque in the name of the company, stating the company's name as 'AB' Co. Ltd. Thus omitted the word 'And', from the cheque — Answer :—
 - (i) Who will held liable, if the bank returns the cheque as unpaid ?
 - (ii) Is there any statutory provision to lift the corporate veil of company ? If yes under what circumstances ?
- (b) Articles of Association of 'Sai Chaitanya' Co. Ltd. provided for preferential shares carrying a 'Cumulative Preferential Dividend'. Later on the company altered its Article by striking out the word 'Cumulative' before preference — Answer :—
 - (i) Does preferential share holders of the company still entitle to a Cumulative Preferential dividend ?
 - (ii) Distinguish between Cumulative and Non Cumulative Preference Shares.
- (c) 'Shakti' trading company is a private company and shares of the company are divided between two members who have become irreconcilable. As a result, the business can no longer be effectively carried on. Both members continues to quarrel and refuses to meet on matters of business, and there is no hope of reconciliation :—
 - (i) Can court order winding up of such company ? Is it Mandatory on court to order winding up ?
 - (ii) On what grounds, Court can order winding up of companies under Companies Act, 1956 ?

4. Answer any four of the following :—

48

- (a) Define 'Company' and discuss the advantages of incorporation, with reference to case laws.
- (b) Discuss the contents of 'Memorandum of Association' and explain the procedure for altering the object clause.
- (c) Explain the rule laid down in the case of Foss v/s Harbottle alongwith the exceptions, if any.
- (d) Distinguish between Fixed Charge and Floating Charge under what circumstance floating charge is converted into fixed charge ?
- (e) What are the power of Directors ? Also explain how directors can be removed.
- (f) What is winding up of a company ? Who are entitle to file a petition to the court for the winding up of company ?

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

१. एका वाक्यात उत्तरे द्या :-

- (१) कन्स्ट्रक्टिव्ह नोटिस म्हणजे काय ?
- (२) प्रमोटर म्हणजे कोण ?
- (३) प्रॉस्पेक्टस म्हणजे काय ? (प्रास्तविक म्हणजे काय)
- (४) भागांवरील कर्ज म्हणजे काय ?
- (५) कायदेशीर सभा हे केव्हा घेणे आवश्यक असते ?
- (६) लाभांश म्हणजे काय ?
- (७) भागांचे हस्तांतरण म्हणजे काय ?
- (८) समावेशीकरण (Amalgamation) म्हणजे काय ?
- (९) हलते किंमत म्हणजे काय ?
- (१०) 'एकत्र जबाबदारी' म्हणजे काय ?

२. कोणत्याही चार टिपा लिहा :-

(अ) खाजगी आणि सार्वजनिक कंपनी मधील फरक	(ड) सहभाग
(ब) प्रास्तविक मधील भाष्य	(इ) कायदेशीर
(क) गणसंख्या (कोरम)	(फ) धनक खाते व्यवहार.

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा :-

- (अ) अ आणि ब कंपनी (मर्या.) या कंपनीचे संचालकांनी कंपनीचे धनादेश सही करून अ ब कंपनी असे नाव लिहून दिला. सदर कंपनीचे नावातून 'आणि' हा शब्द वगळला :-
 - (१) जर बँकेने सदर धनादेश रकम न देता परत केला तर कोण जबाबदार असेल ?
 - (२) जर 'लिफ्ट कॉरपोरेट वेल' साठी कोणती कायदेशीर तरतूद आहे का ? जर होय असेल तर कोणत्या परिस्थितीत ?
- (ब) साई चैतन्य कंपनी मर्यादित यांनी आस्थापन नियमावली मध्ये प्राथमिक भाग (Preferentials) या बरोबर सहभागी प्राथमिक लाभांश याची देखील तरतूद केली आहे. त्यानंतर सदर कंपनीने नियमावलीत दुरुती करून सहभागी (Cumulative) हा शब्द काढून टाकला :-
 - (१) प्राथमिक भागाचा भागधारक हा आताही सहभागी प्राथमिक लाभांश मिळण्यास पात्र आहे का ?
 - (२) सहभागी प्राथमिक भाग आणि असहभागी प्राथमिक भाग यातील फरक सांगा:
- (क) 'शक्ती' ट्रेडिंग कंपनी ही एक खाजगी कंपनी आहे आणि सदर कंपनीतील भाग हे दोन सभासदामध्ये वाटप करण्यात आले आहेत ते दोन सभासद एकमेकात साह्य करत नव्हते. व्यवसायामध्ये कायम दोघांमध्ये वाद आणि तंटा निर्माण होत असे त्यामुळे दोघांना व्यवसाय एकत्रित करणे अशक्य होते.
 - (१) सदर कंपनीचे समापन करणेबाबत न्यायालय आदेश देऊ शकते का ? सदर समापन हे न्यायालयावर बंधनकारक आहे का ?
 - (२) कोणत्या मुद्यांवर न्यायालय कंपनी कायदा १९५६ अंतर्गत समापन करण्याचे आदेश देऊ शकते का ?

४. खालीलपैकी कोणतेही चार सोडवा :-

- (अ) कंपनी म्हणजे काय आणि कंपनीचे एकत्रीकरण यांचे फायदे कोणते हे न्यायनिर्णयांच्या आधारे स्पष्ट करा.
- (ब) 'घटनात्मक नियमावली' मधील घटक कोणते ? सदर उद्देश बदलाची कार्यपद्धती कोणती ?
- (क) फॉस विरुद्ध हारबॉटल या दाव्यातील लिखित नियम त्याच्या कोणत्याही एका अपवादा सोबत लिहा.
- (ड) स्थिर किंमत आणि हलती किंमत यामधील फरक सांगा आणि कोणत्या परिस्थितीत हलती किंमत ही स्थिर किंमतीत परावर्तीत होते ?
- (इ) डायरेक्टर (संचालकाचे) अधिकार कोणते ते लिहा. संचालकास कसे काढून टाकता येते ?
- (फ) कंपनीचे समापन म्हणजे काय ? कंपनीचे समापन करण्यासाठी कोण न्यायालयात दावा दाखल करू शकतो ?